

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1964. május 22.

bb 1. kijelölték a dunai szabad fürdőhelyeket - a rákos patakban tilos a fürdés

i hi/tné-Lm sr

1964. május 22.

a dunaparti kerületek tanácsai és az illetékes közbiztonsági szervek, tüzetes helyszíni szemlék után kijelölték a nagyközönség által szabadon, - belépődíj nélkül - igénybe vehető fürdőhelyeket, s pontosan meghatározták azokat a folyószakaszokat is, ahol tilos a fürdés.

az óbudai dunaparton négy szabad fürdő működik majd. az egyik a római part 1. számtól a 34. számig terjed, három pedig a kossuth lajos üdülőparton lesz: a 6. számtól a vöröskeresztes mentőállomásig, a 46. szám és az 59. szám, illetve a 199. szám és a pütkösdfürdői táncsics minály utca között. a folyó budai partján a nagytényi duna-telepen nyílik még szabad fürdő, a szokott helyen. a pesti oldalon egyelőre egyetlen, hivatalosan engedélyezett szabad strandot jelöltek ki, a 4. kerület parti részén, az 1658-as kilométerjelzőnél, míg az angyalföldiek részére valószínűleg a népszigeten találhatnak majd alkalmas terepet a strandolásra. ezeket a fürdőhelyeket az előírás szerinti mentőberendezéssel látják el, a látogatottabb strandokon mentőőrt is alkalmaznak.

az érdekelt kerületek legtöbbször közegészségügyi szempontok, valamint a meder veszélyessége miatt nem lehet szabad fürdőt kijelölni, s az ilyen folyószakaszok nagy részét tilos területnek nyilvánították. például a soroksári kis-duna-ág erősen szennyezett vize a fürdőzőkre ártalmas lehet, s ugyanez a helyzet a csepeli dunaszakaszon is, ahol a most épülő dél-budapesti szennyvízderítő létrehozásával lehet majd elejét venni az említett egészségi ártalmaknak. a kvassay-zsiliptól a gubacsi-hídfőig az itt lévő ipari létesítmények, továbbá a meder mélysége, egyenetlensége miatt tilos a fürdés.

a dunai strandokon kívül az egyéb szabad fürdőzési lehetőségeket is felülvizsgálták. ennek alapján pesterzsébeten a téglagyári tó körül tilalmi táblákat helyeznek el, s tilos a fürdés a rákos patakban is, amelynek vize a köjál szakvéleménye szerint erősen szennyezett.

a szabad és a tilos fürdőhelyeket mindenütt táblákkal jelölik meg./mti/

-1-

bb 2. a multat őrző hangszalagok - beregi oszkár köszöntése -
misor a rádió archivumának anyagaiból

i s/lk szb fm

1964. május 21.

a magyar rádió archivumában lemezeken és hangszalagokon sok kiváló színész, író, tudós és közéleti személyiség hangját őrzik. ebből mutat be néhányat a rádió május 24-én, vasárnap „szikrák a multból”, című műsorában. az adásban a rádió hullámain át köszöntik az amerikában élő 88 éves beregi oszkárt, aki annak idején a nemzeti színházban klasszikus és történelmi drámák hőseit alakította. a magyar rádió hangmuzeuma számára beregi oszkár több ajánlókfelvételt küldött. ezekből mutat be néhányat a műsorban a kossuthadó. többek között lejátszák azt a hangszalagot is, amelyre beregi oszkár kedvenc költőjének, kiss józsefnek „tüzek”, című versét szavalta.

ujból hallhatják a rádió hallgatói szabó lujzát, a két háború közötti korszak ünnepeit koloratur-szoprán énekesnőjét. többek között felidézik majd mozart varázsfuvola című operájából az éj királynőjének áriáját, valamint több részlet hangzik el a hunyadi lászló című operából szabó lujza előadásában.

a néhány évvel ezelőtt elhunyt dr. radnai bélát, a világ egyik jelentős gyorsírási rendszeralkotójaként tisztelték a szakemberek. most a közönség egy 1959-ben készült hangfelvételtől ismerkedhetik meg életével és munkásságával. /mti/

--

bb 3. tíz nap múlva szedik az ujborgonyát bács megyében

vid ká/tr szb ká

1964. május 21.

az idén több mint 1 500 holdon, a múlt évinél jóval nagyobb területen termesztik a korai rózsaburgonyát a bács megyei termelőszövetkezetek. a krumpliföldeken már elvégezték a töltögetést, s most a májusi eső teljes virágzásban találta a bokrokat. így remény van arra, hogy a jelenleg meggyoró nagyságu gumók gyorsabban növekednek, s tíz nap múlva megkezdhetik a szedést. az első megállapodások szerint rövidesen 50 mázsa ujborgonyát adnak át a kereskedelemnek, a legtöbbet a dunamenti községekből. az áru egy része hajón „utazik”, majd a fővárosi piacokra. /mti/

--

- 2 -

me

bb 4. elek éva santuzza szerepében

i ol/hné szb fm

1964. május 21.

május 24-én, vasárnap délelőtt az erkel színházban elek éva alakítja santuzzákat mascagni parasztbecsület című operájának előadásán. a fiatal művésznő ezuttal elsősorban énekliezt a szerepet. /mti/

--

bb 5. 50 vagon juhsajt a hajduságból

vid ká/sk szb ká

1964. május 21.

külföldön - különösen a közeli országokban - nagyon keresettek és közkedveltek a magyar juhsajtok, elsősorban kaskavál és a fehér sajt, a hortobágyi és környéki üzemek specialitásai. a hortobágyon, valamint a berettyóújfalui és a hajduböszörményi üzemben ezekben a napokban kezdődött meg a környéki juhászoktól beszállított tej feldolgozása. a múlt esztendőben 40 vagon juhsajtot készítettek hajdu-bihar megyében, ez évben pedig legalább 50 vagonra számítanak. a feltételek ugyanis kedvezőbbek: nemcsak a juhok száma növekedett, hanem jobbak a legelők, több a feldolgozásra kerülő juhtej is. /mti/

--

bb 6. „kisgyermek a nagyvilágban”, - a szülők könyvtárának új kiadványa

i fe/sk szb zs

1964. május 21.

a magyar nők országos tanácsának szülők könyvtára sorozata hasznos segítséget nyújt a szülőknek gyermekeik neveléséhez. a sorozat legújabb kötete - dr. hermann aliz munkája „kisgyermek a nagyvilágban”, - sok példával ad módszeres tanácsot a szülőknek, hogyan segítsék 3-6 éves gyermekük ismerkedését a világgal. /mti/

--

- 3 -

me

bb 7. „országjárás”, tizezer baranyai méhcsalád

vid ká/tr szb ká

1964. május 21.

dél-magyarország homokos tájain virágbaborultak az akácerdők. a méhészek megkezdték szokásos tavaszi vándorlásukat, hogy - a virágzó akácot követve - minél jobban kihasználják ezt a mézelési időszakot. baranyában, hazánk egyik legjelentősebb méhészkedő megyéjében, tizezer méhcsalád indult „országjárásra”, az első állomás a dráva mente és a bácska, majd észak felé folytatják utjukat: tolna, fejér, veszprém, vas és nógrád megyébe.

a méhészek elégedettek az idei „akáclegelők”, minőségével és úgy számítják, hogy a következő hetekben ötezer kannát tölthetnek majd meg kitűnő akácmézzel. ez körülbelül huszonnégy vagon méznek, egész évi értékesítési tervük nyolcvan százalékának felel meg. /mti/

bb 8. május 30-án megnyílik budapest első nyilvános zenei könyvtára

i áe/tné szb fm

1964. május 21.

május 30-án a fehérhajó utca 5. szám alatti átalakított épületben megnyitja kapuit budapest első nyilvános zenei könyvtára. a fővárosi szabó ervin könyvtár új intézményében a zenei szakirodalom minden fontos műve megtalálható, és ezenkívül kottákat is kölcsönöznek. magyar és idegennyelvű műszótárak, lexikonok, zeneelméleti, zenetörténeti tanulmányok, biográfiák és a zeneművészet legfontosabb kézikönyvei is a látogatók rendelkezésére állnak. külön terem biztosítja az olvasók kényelmét, akik egyes zeneműveket helyben, zongorán is lejátszhatnak. /mti/

- 4 -

bb.9. magyar diákok is indulnak a moszkvai matematikai olimpián
i vt/sk/n/zs

1964. május 22.

magyar fiatalok is résztvesznek a 6. nemzetközi matematikai diákolimpián, amelyet julius első felében moszkvában rendeznek meg. a magyar „diákolimpikonokat”, a bólyai jános matematikai társulat a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályával közösen jelöli ki a 10 központi matematikai szakkör, az országos középiskolai tanulmányi verseny, az arányi daniel matematikai verseny, s a televízió népszerű ki miben tudós vetélkedőjének legkiválóbbjai közül.

az immár hagyományossá váló találkozón 9 ország fiataljai mérik össze tudásukat, adnak számot matematikai felkészültségükről. az idei verseny újdonsága, hogy most először indulnak a kubai diákok. rajtuk kívül a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, magyarország, az ndk és románia legjobb középiskolás matematikusai lesznek a versenyzők soraiban. egy-egy országot 8 tagú csapat képvisel. /mti/

bb.10. bürokrácia, karrierizmus, egyéni hatalmaskodás a „hidegzuhany alatt”, - lengyel györgy rendező majakovszkij darabjának készülő bemutatójáról

i fe/sk/n/fm

1964. május 22.

a katona józsef színházban az idei évad utolsó bemutatójára, majakovszkij 1926-ban írt híres szatirikus színműve, a „hideg zuhany”, avagy a gőzfürdő, előadására készülnek. a darabot vendégként lengyel györgy, a debreceni csokonai színház főrendezője állítja színpadra. a bemutató előkészületeiről a következőket mondotta az mti munkatársának:

majakovszkij e művének bemutatása felelősségteljes munkát követel a rendezőtől és a színészeket egyaránt. az érdekes mű mondanivalója formai megoldásai, játékstílusa nem könnyű feladat elé állít bennünket.

- majakovszkij szatirájának kritikai éle hazájában az 1926-os évek egyes belső problémáira irányítja a reflektorfényt.

szenvedélyesen bírálja a szocializmus építését gátló hibákat és azok elkövetőit, ugyanakkor a féltés, az aggódás és a javítani akarás csendül ki művéből. a bürokrácia, a karrierizmus, az egyéni hatalmaskodás, a talpnyalás kerül „hidegzuhany alá”, vagyis minden, ami idegen a szocializmus szellemétől, az emberiségtől. a basáskodó vállalatfőnök, a szószátyár hivatalnok, a hízogó kétszínű titkár, az élősködő álművész és a léha tolmácsnő alakjával szemben áll a fejlődést gyorsítani akaró fiatal tudós, a lelkes komzszomolista fiú, és az „időgép”, által megidézett foszforeszkáló nő, a darab főszereplői. /folyt.köv./

8.49/-n

-5-

bb.10./ bürokrácia, karrierizmus... 1. folyt. / n

- arra törekszünk, - mondotta a rendező - hogy előadásunkban ez a szenvedélyesen bíráló hang uralkodjék. egy-egy figurában gyakran ismerünk fel nálunk is előfordult típusokat és a nézőnek éreznie kell, hogy a „hidegzuhany”, azokat éri, akik rászolgáltak. a mű egyik legvonzóbb értéke: sajátos humora, mulatságos helyzetei. „cirkusz, petárdákkal”, - írja majakovszkij a műfaj megjelöléséül, ami a kiélezett helyzetet, merészen ábrázolt szereplők kavargását jelenti.

- jelentős a szerepe a darab újra fordítójának, elbert jánosnak; majakovszkij versei alapján irt „songjait”, bozzay attila zenésítette meg. a színészi alakításokban, az előadás egyes mozzanataiban székely józsef koreográfiája alapján alkalmazunk pantomim-elemeket. a színpadteret bakó józsef, a jelmezeket laczkovich piroska tervezi. a főbb szerepeket ungvári lászló, tompa sándor, zolnay zsuzsa, pápai erzsi, sztankai istván, suka sándor, óze lajos, szakács sándor, verebély iván és raksányi gellért alakítja.

- reméljük, hogy számos világszínpad után hazánkban is sikert arat majakovszkij szatirikus játéka fejezte be lengyel györgy./mti/

..

bb.11. befejeződött a csesztvei madách-kuria helyreállítása

vid/j/n/fm

1964. május 22.

a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága még tavaly nyáron határozatot hozott, hogy a madách centenáriumi év alkalmából helyreállíttatja és emlékmúzeummá rendezteti be madách imre egykori csesztvei kuriáját. az épület helyreállítása, tatarozása az idén tavasszal közeledött meg. a megyei tanács csaknem 300.000 forintot költött a több mint száz éves kuria helyreállítására. a munkálatok most befejeződtek: kialakították az állandó jellegű múzeum négy bemutató termét, elkészültek a külső tatarozással is. hamarosan hozzálátnak a múzeum berendezéséhez. az utóbbi időben ugyanis nógrádverőcén, balassagyarmaton és a környéken sikerült a kuria lakberendezésének néhány darabját is megtalálni. a múzeumban helyezik el id. szabó istván szobrászművész alkotását, a vörös-barna tiszafából faragott madách-mellszobrot. a parkban ugyancsak felállítják madách nagyméretű mellszobrát, amelynek megmintázására vigh tamás szobrászművészt kérte fel a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága./mti/

..

8.55/-n

-6-

909 2. sz. l.

bb.12. új módszer az elektromos jelek felerősítésére - a magyar műszerügyi kutatás újabb sikere

1 tz/n/gk//vg

1964. május 22.

újabb jelentős sikert ért el a magyar műszerügyi kutatás.

a korszerű mérés technika egyszerűen elképzelhetetlen az elektromos jelek alkalmazása nélkül. a gyors fejlődés eredményeként ma már nemzetközi megállapodás írja elő, hogy a szabályozás-technikában egységesen 0-5 milliampere erősségű jeleket kell előállítani. számos fizikai folyamattal kapcsolatos mérések eredményeit azonban a műszerek csak sokszorta gyengébb, az értékelhetőség határán alul maradó jelekkel tudják közölni.

a kórházakban az együtt ápolt koraszülöttek hőmérsékletét például csak termoelemekkel lehet folyamatosan és - többek között a sterilitás érdekében is - távolból, központilag figyelemmel kísérni, a termoelemek azonban csak kiolvashatatlanul gyenge jelekkel tudják a mérés eredményét „jelenteni”, és ugyancsak használhatatlanul kicsiny jeleket produkálnak, más fizikai jelenségeket mérő egyéb műszerek is. az ilyen jeleket tehát, hogy értelmük megfejthető legyen, fel kell erősíteni. erre való a magyar tudományos akadémia műszerügyi szolgálatának új alkotása, a kompenzométer is.

az új magyar műszer kitűnő konstrukció. az összes eddigi hasonló berendezések ugyanis elektroncsővel vagy tranzisztorttal, esetleg mágneses erősítéssel működnek és ezért élettartamuk erősen korlátozott, működésük pedig meglehetősen zajos. a kompenzométernél viszont ezek a hátrányok nincsenek meg. sem elektroncső, sem tranzisztor, sem mágneses erősítő nincs benne, optikai uton állít elő a kis jelekből tisztán értelmezhető, jól értékelhető jeleket. külön előnye - amit szintén ennél a műszernél sikerült először elérni - hogy a felerősített jelet semmiképpen sem változtatja meg a reálkerülő terhelés mértéke.

a műszer sorozatgyártását a mechanikai mérőműszerek gyára iktatta termelési tervébe./mti/

..

bb.13. magyar inkubátor a koraszülöttek és a beteg csecsemők gondozására

1 tz/sk/n/vg

1964. május 22.

a medicina kórházi berendezések gyára és a műszeripari kutató intézet szakembereinek együttműködése létrehozta az első korszerű magyar inkubátort, amely a koraszülöttek és a beteg csecsemők gondozásához teremti meg a megfelelő, védett környezetet.

/folyt.köv./

8.59/-n

-7-

909 2. sz. l.

bb.13./ magyar inkubátor ...1. folyt. / n

a négy keréken gördülő inkubátorban körülbelül derék- magasságban - a kiszolgáló berendezések felett - helyezkedik el az átlátszó plexi-burával fedett „bölcső”, a csecsemő laticelpárnával borított fekhelye. ebben a légmentesen zárt térben az inkubátor elektronikus berendezései állandóan egyenletes hőmérsékletet tartanak fenn, a bura alá folyamatosan friss levegő jut, amelyben az oxigén arányát szükség esetén növelni is lehet. szabályozható a levegő nedvességtartalma is. ha pedig a belső hőmérséklet, akár csak egyetlen fokkal is megváltozik, vagy bármilyen más üzemzavar lép fel, a berendezés azonnal hang- és fényjelekkel jelzi azt.

a koraszülött vagy a beteg csecsemő tehát állandóan steril, az orvosilag előírt, számára legkedvezőbb körülmények között tartható. táplálása, tisztába tétele, mosdatása szintén a bura alatt, változatlanul steril körülmények között történik. ilyenkor ugyanis az ápoló- vagy gondozó kezére szinte légmentesen simul rá a kezelő részbe illesztett kis műanyagzsák nyílása.

a csecsemők gyarapodását különleges mérleggel lehet ellenőrizni. magát a mérleget kívül, a plexibura tetején helyezték le, „tányérja”, azonban - egy műanyaglap, amelyre a csecsemőt ilyenkor ráfektetik - már a bura belsejében függ rajta.

az üzemi próbákat az inkubátor nullszériája a medicor kórházi berendezések gyárában és a koraszülött-kórházban is sikerrel állta ki./mti/

..-

bb.15. új növények a duna mentén

vid/ká/tr/n/hk

1964. május 22.

bács megyében termesztik az országban a legtöbb fűszer- és gyógynövényt. a kalocsa környéki termelőszövetkezetekben és a háztáji gazdaságokban évtizedek óta nem volt a mostanihoz hasonló érdeklődés a majoranna termesztés iránt: a múlt évinél száz holddal nagyobb területen, összesen 500 holdon kezdték meg a palánták kiültetését. az itt termelt ételízestő nagyrésztet külföldre szállítják. csátalja környékén a bazsalikomot palántázzák. a már ismert fűszer- és gyógynövényeken kívül újabbakat is meghonosítanak. az erre a célra kiválóan alkalmas dunai öntéstartalajokon madáracsucsort és édesköményt termesztnek. egyedül a dunaegyházi haladás termelőszövetkezet 120 holdon termeszt az értékes gyógynövényt./mti/

..-

9.04/-n

-8-

921 2. oldal

bb 14. szobahosszuságu mozaik parketta- elem, habkönnyű ház - amit az új otthonalapítók tanulmányoznak a vásáron

i sz/tné/m/vg

1964. május 22.

az új otthon alapítók, a családináz építők és a szövetkezeti lakások várományosai érdeklődéssel tanulmányozzák a vásáron az építőipari pavilon kiállítását, elsősorban az építkezéseknél használható új anyagokat. figyelmüket főként a „habkönnyű ház”, ragadja meg, így nevezik ugyanis a gázszilikát elemekből a vásáron felépített többszintes háznak egy részletét. az érdeklődőknek a szakemberek elmondják, habkönnyűnek azért nevezhető a ház, mert a gázszilikát sulya köbméterenként 600 kiló, míg a tégláé 1600. a gázszilikátból elegendő, ha 25 centiméteres falakat építenek, mert hang- és hőszigetelése az 55 centiméteres falénak felel meg. az új anyag emellett könnyen szállítható, furható, faragható, szegelheto és egyszerűen festhető. különböző nagyságu és rendeltetésű elemeket készít a velencei gázszilikát gyár, és ha valamelyik elem mérete nem felel meg, egyszerűen elfűrészelhetik. a különböző elemek árát a mintaház falán elhelyezett táblán ismertetik, az új építőanyagot ugyanis a magánérből történő építkezésekhez és a szövetkezeteknek is rendelkezésére bocsátják.

nagy sikere van az új fajta parkettának is. a mozaik parkettából összerakott, teljes szobahosszuságban, 5 méteres nagyságban készülő parkettaelemnek számos előnye van. gyári, nagyüzemi módon készül, s nemcsak a gyártása, hanem az összeszerelése is rendkívüli egyszerű. egy szobához általában 12-13 darab, 32-vagy 40 cm széles mozaik parkettaelem is elegendő s így a helyszíni munka rendkívül módon csökken. a melegpadló burkolásnál a termelékenységet megtudják kétszerezni. az új parketta-elem gyártásához most szerzik be a gépeket, s mire a házgyár megkezd termelését, munkába akarják állítani, hogy a házgyári lakások szobáit a hozzá méretezett nagy parketta-elemekkel boríthassák. /mti/

..-

bb 16. öntözésre használják a szennyvizet - gyulán épül meg az első telep

vid/ká/sk/m

1964. május 22.

hazai és külföldi kísérletek szerint a házi szennyvizek igen alkalmasak mezőgazdasági öntözésre. egy hold föld öntözéséhez 1200 köbméter szennyviz szükséges és az 100 mázsa istállótrágya tápértékével egyenlő. hazánkban elsőnek gyula város szennyvizét hasznosítják ily módon. a városban 52 millió forintos költséggel most közművesítenek, s a csatornázással egyidejűleg építik meg a szennyviz átemelő telepet is, víztárolóval, szűrőmezővel. az egészségügyi követelményeket messzeemenően figyelembe véve a háztartások, a tejporgyár, a vágóhid és a husüzem szennyvizét biztonságosan használhatják öntözésre. a gyulai állami gazdaság és a gyulai népköztársaság tsz határában 400 holdra juttatják majd el a szennyvizet. /mti/

..-

9.13/-n

-9-

926 2. oldal

bb.17. irinyi-empléktábla debrecenben

vid/j/n/fm

1964. május 22.

debrecenben emléktáblát helyeztek el a kossuth-utcában annak a lakóháznak a falán, amelyben irinyi jános, a gyufa magyar feltalálója lakott. a városban egyébként utca is viseli a neves tudós és hazafi nevét./mti/

..

bb.18. helytörténeti muzeum rátóton

vid/lk/n/fm

1964. május 22.

Jagodits István, a rátóti általános iskola igazgatója - pedagógustársai és tanítványai segítségével - évek óta gyűjti a községben és környékén a helytörténeti emlékeket. értékes gyűjteményében kő-kori balta, római kori, török-kori és későbbi időkbeli származó emlékek, száz évesnél idősebb mezőgazdasági eszközök, régi pénzek láthatók. Jagodits István a gyűjteményből helytörténeti muzeumot rendezett be az iskolában, s azt a történelem tanításhoz is felhasználják./mti/

..

bb.19. diákcseré Debrecen és Burgasz között

i vid/n/fm

1964. május 22.

Debrecen és a Bulgáriai Burgasz város között megállapodás jött létre diákok cserelátogatására. ennek alapján hatvan burgaszi fiatal vendégeskedett tavasszal hazánkban, a debreceniek 60 tagú csoportja pedig júliusban utazik viszontlátogatásra./mti/

..

bb.20. vízszintes bejáratot építenek a gyógyhatású Aggteleki béke barlangba

vid/lk/n/ki

1964. május 22.

A tizenkét esztendővel ezelőtt feltárt Aggteleki béke barlangnak eddig csak az óriástermék ismerték. ebből a sziklával körülzárt hatalmas üregből a további előrehaladást keskeny, vízzel telt szifon zárta el. a szűk barlangfolyosón már többször próbálkoztak átjutni, de a fáradozás csak az idén vezetett eredményre. Magyarai Gábor, az Aggteleki barlang igazgatója hat társával több mint 30 órai munkával átjutott a „titkok kapuján”, és négy nagyméretű, eddig ismeretlen barlangtermet fedezett fel. a mintegy 200 méter hosszú 15-20 méter magas barlangüregek közvetlen a jósvafőtt Aggtelekkel összekötő országot mellett fekszenek és a számítások szerint mintegy 150 méter hosszú vágat kihajtásával visszintesen elérhetők a termek. így elsősorban az asztmás betegek rövid uton, nagyobb megerőltetés nélkül juthatnak a tiszta levegőjű barlangba. a borsodi szénbányászati tröszt dolgozói rövidesen megkezdik az idén feltárt termekhez a vízszintes bejárat építését, amely a jövő évben készül el./mti/

..

9.17/-n

-10-

bb 21. 25 köbméteres hidroglóbusok gyártását kezdték meg a maglódi gépgyárban

vid/gö/m/ki

1964. május 22.

Számos mezőgazdasági üzemben állítottak már fel a maglódi gépgyárban készült hidroglóbuszt. ez a berendezés a vízben szegény vidékeken elsősorban az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságoknak jelent segítséget, mert „labdájában”, vizet tárolhatnak.

Maglódon eddig 8 és 12 köbméteres ilyen víztárolókat gyártottak. a jól bevált berendezésekből azonban nemcsak többet, hanem nagyobb befogadóképességűt is kér a mezőgazdaság. a gyár az idén eleget tesz mindkét kérésnek: 85 hidroglóbuszt készít, s ezek közül 25 már 25 köbméteres lesz.

A legújabb típus gyártását - amely nemcsak abban különbözik az eddigiektől, hogy gömbjében több vizet tárolhatnak, hanem egyszerűbb a karbantartása is - most kezdték meg. /mti/

..

bb 22. műszaki könyvtárközi bizottság alakult Szombathelyen

vid/lk/m/ki

1964. május 22.

Szombathelyen könyvtárközi bizottság alakult a különböző műszaki könyvtári hálózatok - állami, szakszervezeti, iskolai, üzemi - munkájának egybehangolására. a bizottság megvizsgálja a megye műszaki könyvtárközösségét, mert a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a vidék iparosításával nem tartott lépést a műszaki könyvek, főleg a nagyobb műszaki felkészültségű szakembereket érdeklő kiadványok beszerzése. tervezik egy központi jegyzék kiadását, amelyben feltüntetik, hol, milyen műszaki folyóirathoz juthatnak az érdeklődők.

A könyvtárközi bizottság másik nagyobb munkája a könyvtárhálózat telepítésének felmérése lesz. több községben összevonnak különböző hálózathoz tartozó könyvtárakat, másutt új központi könyvtárat létesítenek. /mti/

..

9.20/-n

-11-

bb 23. a földvédelmi törvény végrehajtása során 1800 holddal növekedett a szántóterület nógrádban

vid/ká/tr/m

1964. május 22.

az 1961. évi földvédelmi törvény alapján széleskörű ellenőrző munka indult meg nógrádban, hogy az egyébként is nehéz szántóföldi talajviszonyok mellett gazdálkodó állami gazdaságok és termelőszövetkezetek növénytermesztésre alkalmas területeit a lehetőségeknek megfelelően hasznosítsák. eddig a megye 73 községének határában jártak a földrendezők és összesen kétszázharminchétezer hold rendeltetésszerű használatát vizsgálták meg. ennek során 1.800 holddal növekedett a szántóterület. több termelőszövetkezet és állami gazdaság ugyanis korábban szántónak használt területeket legelővé alakított át, s ezeket a földeket most a bizottság javaslata alapján ismét szántóként művelik. a földvédelmi törvény végrehajtásával foglalkozó bizottság figyelemmel kísérte a talajjavítás és a szervezett talajvédelem lehetőségeit is. több mint 5.000 holdon talajerőutánpótlást, 6.500 holdon pedig üzemi talajvédelmet javasolt. /mti/

bb 24. embermagasságu a rozs csongrádban

vid/ká/sk/m

1964. május 22.

csongrád megye nagyterjedésű homokföldjein az utóbbi években gyenge termést takarítottak be kenyérgabonából. tavaly alig haladta meg a 6 mázsát a rozs holdankinti átlaghozama. az idén kétmázsás többletet terveztek, s ezt a jelenlegi becslések szerint - el is érik. különösen szép a rozs a szatymazi határban, ahol már embermagasságu. aratása előreláthatóan június közepén kezdődik. /mti/

bb 25. természetátalakító munka 72 vas és zala megyei község határában - már az idén gyümölcsözik a befektetés

vid/ká/sk/m

1964. május 22.

az Őrség-hetési vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat 1970-ig egymilliárd kétszázmillió forint állami támogatással mintegy félmillió hold területen végez komplex talajjavítást és általános vízrendezést az Őrség és a hetés vidékén.

/folyt.köv./

9.36/m

- 12 -

bb 25. /természetátalakító ... 1. folyt./ m

a vízrendezés, a folyók és patakok szabályozása, az erősen elvizesedett területeken a csatornarendszer kiépítése, a szántóföldek, rétek talajának mélylazítása s vakondrénevezése egy évvel ezelőtt kezdődött. ebben az esztendőben 72 vas és zala megyei község, illetve termelőszövetkezet határában folytatják a természetátalakító munkát.

a felhasznált forintok már ebben az évben gyümölcsöznek. a kerkakutasi és az Őriszentpéteri termelőszövetkezetben búzát vetettek a múlt év őszén az így előkészített földbe, s a vetések kiváló termést ígérnek. korábban ezen a vidéken 7 mázsánál több magot nem adott egy hold, most pedig 10-12 mázsás termést várnak a megjavított szántóföldeken. a rétek is visszafizetik a befektetett pénzt. a lentikápolnai termelőszövetkezetben 25 hold rétet javítottak meg ősszel, s ott, ahol általában 4 mázsa gyenge minőségű széna termett, egy holdon, most, az első kaszálásra legalább 15 mázsát takarítanak be.

a társulat ebben az évben 86 millió forint értékű melliorációs munkát végez az Őrség és a hetés vidéki községek határában. /mti/

bb 26. kisfilm készül ■ tokaj műkincseiről

vid/j/m/fm

1964. május 22.

tokajt nagy számban keresik fel a hazai és a külföldi látogatók. a hangulatos kisváros nevezetességei között a főtéren álló 17. századbeli házak, az egykori rákóczi-pince mellett létesített borkóstoló vonzza az érdeklődőket. a 17. században épült görögkeleti templomban berendezett múzeum a tokaji borvidék, valamint a mohácsi vész utáni időkben fontos szerepet játszott tokaji vár történetét ismerteti.

a helyi tanács az idén is jelentős összegeket költ a község rendezésére, szépítésére. korszerűsítik az utakat, valamint a közvilágítást, tatarozzák a műemlék-épületeket. tervbe vették szabadtéri strand kialakítását is, és még az idén 200 személyes camping építéséhez kezdenek hozzá.

ezenkívül több tokaji család tulajdonában is értékes műkincsek vannak: 15-16. századbeli butorok, az 1600-as évekből származó kannák, ónkupák, többszáz éves borosedények, amelyeket hajdanában a görögszármazású borkereskedők franciaországból szereztek be.

/folyt.köv./

9.40/-n

-13-

bb 26. /kisfilm ... 1. folyt./ m

ezekekről az értékes emlékekről most kisfilmet készítenek, amelyet a templommúzeum látogatói számára vetítenek. /mti/

...-

bb 27. jól bevált a pedagógiai öt plusz egyes osztály - újabb gimnáziumokban vezetik be jövőre Komárom megyében

vid/j/m/fm

1964. május 22.

Komárom megyében - az új tatabányai közgazdasági technikum kivételével - valamennyi középiskolában öt plusz egyes oktatási rendszert alkalmaznak. Tíz iskolában több mint száz osztály tanulói sajátítottak el az idén gyakorlati ismereteket. Ezek közül 17 osztályban most érettségiznek. Az idén jelentősen növelte a gyakorlati oktatás színvonalát, hogy gyarapodott az iskolai tanműhelyek száma. Így például az esztergomi dobó gimnázium, a tatabányai öt plusz egyes gimnázium, a tatabányai Árpád gimnázium nyitott tanműhelyt. Újabb üzemek is bocsátottak a fiatalok rendelkezésére tanműhelyeket.

Érdekes, új kísérletet alkalmaztak a kishévíri gimnázium pedagógiai öt plusz egyes osztályában. A negyedik osztályos tanulók a hét egyik napján pedagógiai ismereteket sajátítottak el. Három csoportban magyar-országi, matematikai-fizikai, illetve biológiai-testnevelési tárgyakat ismerkedtek. Pedagógiai elméleti órákon vettek részt, hospitáltak a helybeli általános iskolában, sőt az év végén „vizsgatanítást”, is tartottak. A pedagógiai osztály jól bevált. A tanulók közül mindössze négyen nem választották a pedagógiai pályát. A többi főiskolára jelentkezett, illetve levelező hallgatóként tanul majd, s már jövőre tanítani kezd. A pedagógiai öt plusz egyes osztály jó tapasztalatai alapján jövőre nemcsak kishévíren, hanem a tatabányai és a komáromi gimnáziumban is szerveznek ilyen osztályt. /mti/

...-

bb 28. ifjúsági napok Kőszegen

vid/j/m/fm

1964. május 22.

Az ország legkisebb városa, Kőszeg készül a június 6-14 között megrendezendő hagyományos ifjúsági napokra. Máris sok dunántúli városból jelentkeztek résztvevők. Harminc idegenvezető kalauzolja majd a vendégeket a műemlék-épületekben, a Jurisich-várban és a környező kirándulóhelyeken. A város utcáin mikrobusz közlekedik. A stájer házakhoz, a hétforráshoz, a Szabó-hegyre autóbusz- és gyalogturákat rendeznek.

/folyt.köv./

9,50/m

- 14 -

10.12. 2. oldal

bb 28. /ifjúsági ... 1. folyt./m

Az ifjúsági napokon a város több mint 10.000 vendéget fogad, akiket velem közszeg ifjúsági táborában, a kőszegi diákszállókban, a szot üdülőben és a turistaszállóban helyeznek el.

A program lampionos felvonulással, nagygyűléssel kezdődik. Ezt követően többek között gyermekrajz-versenyt, filmdíjat, szellemi vetélkedőt, nemzetközi sportnapot, kézimunka-, politechnikai és fotókiállítást rendeznek. A textilipari szaknapján tatabányai, soproni, szombathelyi és kőszegi fiatal szakemberek cserélik ki tapasztalataikat.

Az ifjúsági napokon fellép a kőszegi központi művészegyüttese, a győri és a soproni társastáncklub, továbbá a kaposvári népi táncegyüttes. Az utolsó előtti napon 13 dunántúli város ifjúsági tánczenekara ad műsort. Június 14-én este tűzijátékkal és harsonnászóval ér véget az eseménysorozat. /mti/

...-

bb 30. háromnegyedmillió méter csővezeték hálózta be a zalai olajmezőket

vid/lk/m/ki

1964. május 22.

A zalai olajmezők, a lovászi, a bázakerettyei és a nagy-lengyel-környéki községek határát, szinte pókhálószerűen hálózta be a földalatti vezeték. Becslések szerint az olajmezőkön eddig háromnegyedmillió méter csővezeték fektetett le, s ezeken áramlik az olaj a gyűjtőállomásokra, a földgáz a nagy gázolintelepekre. Ez a mennyiség azonban a beépített csőanyag csak kisebb része, mert az olajkutakat furás közben szintén csővel bélelik. Az eddig lefúrt olajkutakba hozzávetőleg kétféle méter belsőcsövet használtak fel. Egy-egy olajkut furásához sok vizet is felhasználnak a furóiszap hígítására. A víz legtöbbször nagy távolságról ugyancsak csővezetéken jut el a furóberendezéshez. Eddig körülbelül egymillió méter vízvezetékcsövet fektettek le, ezeket a csöveket azonban a kut elkészülte után felszedik, s az új kutak telepítésénél újból felhasználják. /mti/

...-

10,10/m

-15-

10.12. 2. oldal

bb 29. a csillekerekek gyártásánál új technológiával háromszorosára növelték a termelékenységet a komáromi vasöntődében

vid/lk/m/ki

1964. május 22.

a komáromi munka vasöntődében diósszegi Imre főmérnök elgondolása alapján az üzem műszaki kollektívája a csillekerekek gyártásánál eddig nem alkalmazott technológiát vezetett be. Állandó vasformát készítettek, s ezt használják a kerekek öntésénél. így nincs szükség homokra, formaszekrényre és kis területen el tudják végezni a munkát, a vasformát gyorsan üríthetik, mert olyan öntvényt kísérleteztek ki, amely hamar dermed. a kerekek olyan sima felületet kapnak, hogy tisztításra alig van szükség, a régi eljárással nyolc óra alatt hat-hét tonna öntvényt lehetett készíteni, az új módszerrel ezt a mennyiséget két óra alatt gyártják le. /mti/

bb 31. rekordforgalom a keltetőállomásokon: 30 millió csibét, másfél millió viziszárnyast értékesítettek eddig - a tavalyinál 6.5 millióval több naposcsibét vásároltak a háztáji gazdaságok

i cs/gk/m/ká

1964. május 22.

a tanácsok felügyelete alatt működő baromfikeltető állomások - a rendkívül nehéz és hosszúra nyúlt téli időszak ellenére - minden eddigénél több naposbaromfit keltettek ki, illetve értékesítettek. dr. Orbán Antalné, a földművelésügyi minisztérium kiserő-tenyésztési osztályának helyettes vezetője tájékoztatásul közölte, hogy a keltető állomások május közepéig kereken 30 millió naposcsibét, 215 000 pulyka, továbbá másfél millió liba és kacsapipét adtak át a termelőszövetkezeteknek, illetve a kiserő-tenyésztőknek. ez - naposcsibe-

egységben, számítva - csaknem 12 millióval haladja túl a múlt év hasonló időszakában elért eredményeket. az állami gazdaságok 8 millió, a termelőszövetkezetek pedig 4 millió naposcsibét, pulykát, kacsát, libát keltettek ki saját telepeiken. a rendkívül élénk tenyésztői kedvre jellemző hogy a háztáji gazdaságokban jelenleg 6.5 millióval több géppel keltetett baromfit nevelnek, mint tavaly ilyenkor.

noha az állomások általában elérték, vagy már túl is haladták az évi keltetési előirányzat 50 százalékát, a keltetés irama csak most érte el a tetőpontját. júniusban és július elején kicsit „lazítanak”, majd július végén, augusztusban, amikor a gazdaságok és a kiserő-tenyésztők felfrissítik a takarmánykészleteket, megkezdődik a második fő-keltetési időszakra. a nagyüzemi baromfitelepek folyamatos ellátása, főleg pedig a fogyasztói igények teljesebb kielégítése érdekében a keltetőállomások nagy része késő őszig üzemben marad. /mti/

10.10/-n

-16-

1015 *Zsolt*

bb 32. félvezető rendszerek az élő szövetben? - érdekes kísérletek a radioaktív és röntgen sugarak élettani hatásának vizsgálatára

i ms/gg/m/zs

1964. május 22.

a sugárbiológusok már a század eleje óta kutatják az ionizáló sugárzás, a radioaktív és röntgensugarak élettani hatását. hosszú időn át az volt az általános vélemény, hogy az ionizáló sugarak a növények életműködését kis adagban ösztönzik, nagyobb adagban gátolják, az emberi és állati szervezetre viszont a sugárzás mindig, még kis adagban is káros. a legutóbbi másfél évtizedben azonban egyre több tudományos közlemény számolt be olyan kutatási eredményekről, amelyek szerint bizonyos körülmények között az emberi és állati szervezetre is lehet előnyös hatása a kis adagu ionizáló sugárzásnak.

a napokban dr. Tigyi József docens, a pécsi orvostudományi egyetem biofizikai intézetének igazgatóhelyettese a magyar tudományos akadémián arról számolt be, hogy az intézet kutatói békasziv-preparátumon és harántcsikolt izmokon vizsgálták a különböző sugarak hatását. azt találták, hogy a káliumidus oldatban megállított békasziv radioaktív káliumizotóp adagolásával újból működésre készíthető. hasonló eredményt adott a radioaktív foszforizotóp és több más izotóp is. külső sugárforrások igénybevételével is sikerült megindítani a szivműködést.

a kísérletek során megállapították, hogy a szivizom és a harántcsikolt izom ingerlékenysége a sugárzás következtében megnő. az ionizáló sugárzás hatására a sziv- és harántcsikolt izomszövetek elektromos tulajdonságai is megváltoznak: növekszik a működési elektromos áram és az izom elektromos ellenállása.

a békasziv életrekelteése, az izom működésbe hozása azonban csak az esetek bizonyos százalékában sikerült. a kutatók ebből arra következtetnek, hogy az ionizáló sugárzáson kívül szükség van egy olyan anyagra, amely elősegíti a sugárhatás érvényesülését. feltételezik, hogy ebben valamelyik rendkívül kis mennyiségben előforduló, alig kimutatható nyomelem játszik szerepet.

a pécsi intézet kutatási eredményei nem értelmezhetők a klasszikus sugárbiológiai elmélettel. az elektromos tulajdonságok - elsősorban az ellenállás - változását pécsi kutatók azzal magyarázzák, hogy az élő szövetben félvezető rendszerek működnek és a sugárzás ezek szerkezetét, működését változtatja meg. /mti/

10.16/-n

-17-

me

bb 33. évi 60 000 tonna alumínium feldolgozására tervezik a székesfehérvári szélesszalag hengerművet - befejeződött a magyar és a szovjet tervezők másfél hónapos konzultációja

i szf/gk/m/vg

1964. május 22.

a tavaly moszkvában megkezdett és a budapesten folytatott másfél hónapi tanácskozáson magyar és szovjet tervezők a napokban befejezték a székesfehérvári alumínium szélesszalag hengermű tervfeladatának összeállítását. a generáltervező alumíniumipari tervező intézet, valamint a moszkvai alumíniumipari, továbbá a szverdlovszki elektromosipari tervező intézet szakértői konzultációja eredményes volt. összeegyeztették elgondolásait és jóváhagyták a tervfeladatot, amelyeknek alapján most már megkezdődhet a kiviteli tervek kidolgozása.

a tervezésben az alumíniumipari tervező intézeten és a két szovjet intézeten kívül még kilenc magyar tervező vállalat vesz részt. az alumínium szélesszalag hengermű a székesfehérvári könnyűfémű önálló gyáregységeként a jelenlegi prémium mellett épül fel, a most elfogadott tervfeladat szerint 570 méter hosszú, 79 méter széles hatalmas csarnokot emelnek, ebben helyezik el a nagyméretű berendezéseket, amelyeknek jelentős részét - akár csak annak idején a prémium - a szovjetunió szállítja. öt különböző teljesítményű szovjet gyártmányú hengerállvány lesz az új gyárban, a hozzá tartozó lemezkikészítő gépsorokkal együtt. a hengereket különféle berendezések, kemencék, előmelegítők, előlágyművek, nemesítők, stb. szolgálják ki. egyrésztük a magyar gépipar készíti, másrésztük nyugati országokból szerzik be. a hengermű kapacitását évi 60 000 tonnára tervezik. a beruházásra körülbelül egymilliárd forintot irányoznak elő. ebben az összegben benne van a könnyűfémű kazánházának bővítési, ut- és vasutahálózat, egy új igazgatási épület, 100 lakásos lakótelep és nagy munkásszálló építési költsége is. a tekintélyes összeget öt-hat év alatt ruházzák be. az idén a kiviteli tervek kidolgozásával egyidejűleg hozzáfognak az építkezés kezdő munkálataihoz, jövőre pedig teljes erővel bontakozik ki az építés. a szélesszalag hengermű első egységét 1969-ben adják át a termelésnek, teljes kapacitással 1972-ben helyezik üzembe.

mint ismeretes, az 1967-ben életbelépő magyar-szovjet alumíniumipari egyezmény értelmében 330 000 tonna timföld ellenében évente 165 000 tonna nyersalumíniumot kapunk a szovjetuniótól. a hatalmas alumíniummennyiségnek a feldolgozásába a harmadik ötéves tervben bekapcsolódik a székesfehérvári szélesszalag hengermű is. /mti/

me

10.22/-n

-18-

bb.34. Lotto nyerőszámok

n/nk

1964. május 22.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint szatymazon a béke művelődési házban megtartott Lottósorsoláson a 21. játéknapon a következő nyerőszámokat húzták ki:

40, 42, 51, 58, 75

/mti/

--.

bb 35. kiosztották budapest főváros nagydíjait és a budapesti nemzetközi vásár díjait

t sl/j/m/hk

1964. május 22.

pénteken reggel a gundel étteremben ünnepélyesen kiosztották a budapesti nemzetközi vásáron kiállított legsikeresebb termékekért budapest főváros nagydíjait és a bnv díjait. az elnökségben helyet foglaltak a vásárbizottság tagjai. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes megnyitója után kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese mondott rövid beszédet.

- munkásaink, technikusaink és mérnökeink tizezrei fáradoztak azon - mondotta -, hogy munkájuk eredményét a vásáron bemutatathassák. egy-egy termék kiállítása elismerést, rangot jelent a bemutatott gyártmánynak, a vállalatnak és az egész üzemi kollektívának. a vásár magyar árubemutatója egy kissé az ország kiaknázata, amelynek igen tartalmas és gazdag nemzetközi mezőnyben kell megállnia a helyét. ebben az évben a budapesti nemzetközi vásáron a nemzetközi részvétel nagyobb minden eddigénél. a csaknem 1100 külföldi kiállító a kiállítási területnek több mint felét foglalja el, ugyanakkor újabb rekordot értünk el abban is, hogy már eddig is olyan nagy számban és olyan magas szinten érkeztek a vásárra vendégek a szocialista országokból és más államokból, mint eddig egyetlen korábbi esztendőben sem. a vásárnak ez a megbecsülése kötelez is. nem téveszthetjük szem elől, hogy a bnv ma már a nemzetközi kereskedelem számottevő találkozóhelye. ez kitűnő alkalmat nyújt számunkra, hogy segítsük külkereskedelmünk fejlesztését mind az import, mind pedig az export területén. az utóbbi tehát azt jelenti, hogy a vásárnak átfogó képet kell nyújtania bővülő exportválasztékunkból, felhívni a figyelmet kiemelkedő termékeinkre. ebben az évben újabb nagy lépést tettünk előre ennek a feladatnak a valóraváltásában.

/folyt.köv./

11.06/-n

-19-

me

bb 35. /kiosztották ... 1. folyt./ m

a megfelelő kiválogatáson túlmenően hasznosnak bizonyult a magyar árubemutató teljes szakosítása, megfelelő keretben, korszerű kiállítástechnikai módszerekkel történt bemutatása. valamennyien örömmel hallottuk vezető külföldi államférfiak és gazdasági vezető személyiségek nyilatkozatait, amelyekben elismeréssel szóltak bemutatott termékeinek jó minőségéről s a vásár rendezésének színvonaláról is.

budapest főváros nagydíjai

kelemen lajos ezután átnyújtotta a kiállító vállalatoknak a díjakat jelképező ezüstserlegeket, a szakzsűri javaslata alapján a vásárbizottság budapest főváros nagydíját, a csepeli szerszámgépgyár által előállított mh -4-21 típusú hosszmarógépnek, a magyar hajó- és darugyár 2000 lóerős folyami vontató-tolóhajójának, a híradástechnikai ktsz ipari televízióláncának, a hazai fésűsfonó- és szövőgyár kiváló minőségű terlisterszövetének, a nitrokémiai ipartelepek által készített „varion„ gyártmányoknak, a fennállása 125. évét ünneplő herendi porcelángyár pompadour-formával készült étkészletének és a budapesti husipari vállalat világhírű ehxport téliszalámijának ítélte oda.

ezenkívül 120 vállalatot a budapesti nemzetközi vásár díját tüntettek ki kiemelkedő termékeikért, illetve szolgáltatásaikért.
/mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

m/hk

1964. május 22.

mai bb 9. sz. hírünk /magyarok is indulnak .../ első bekezdés és hatodik sorában a szöveg helyesen: ... tanulmányi verseny, az a r a n y daniel matematikai ... stb.

/mti/

11.11/-n

-20-

my

bb.36. 350.000 kilométer főjavítás nélkül - megjutalmazták a legjobb gépjárművezetőket

t sl/j/n/ki

1964. május 22.

a csepel autógyár, az ikarus karosszéria- és járműgyár és a vörös csillag traktorgyár vezetői az autó- és traktoripar vásári pavilonjában pénteken megjutalmazták a legjobb eredményt elért gépjárművezetőket. összesen 33 autóbussz-, teherautó-, traktor- és dömperveető kapott jutalmat a jármű gondos kezeléséért és a baleset nélküli közlekedésért. tóth istván, a faddi lenin tsz sofőrje például eddig 350.000 kilométert tett meg főjavítás nélkül d-352-es tehergépkocsijával. az egyik ikarus -620-as autóbusszon szolgálatot teljesítő góczán györgy 299.000 kilométert tett meg kocsijával baleset nélkül./mti/

bb.37. tiz eredeti fénykép került elő a pécsi szocialista párt hőskorából

vid/j/n/fm

1964. május 22.

a pécsi szocialista párt 1919-1921. közötti hőskorából újabb tiz értékes, eredeti fénykép került a janus pannonius muzeum helytörténeti osztályának birtokába. a fényképek bemutatják a northy-féle fehér-terror ellen tiltakozó népgyűléseket és ezeknek szónokait: dr. doktor sándort, dr. hajdu gyulát, polácsi jánost. megörökítették azt a pillanatot is, amikor a pécsi szocialista párt vezetői dr. doktor sándorral az élen a pécsi városháza átvételére, a reakciós horthy-barát városházi tisztikar eltávolítására indultak 1920. szeptember 23-án. a felvételek ábrázolják a helybeli burzsoázia és a northy-csapatok bevonulása ellen tiltakozó tömegtüntetéseket, valamint a „baranyai köztársaság,, 1921. augusztus 14-i megalakulását./mti/

11.40/-n

-21-

me

bb. 38. időjárásjelentés

gg/n

1964. május 22.

a meteorológiai intézet jelenti május 22-én,
pénteken 13 órakor:

a hőmérséklet kissé emelkedik

a skandináv félszigettől az alpokig magasnyomású gerinc
épült fel, átmenetileg szárazabb idővel. a gerinctől keletre,
valamint nyugat-európában továbbra is többfelé csapadékos az
időjárás.

hazánkban tegnap az ország nagy részén borult idő volt,
délnyugaton és az északkeleti megyékben 1-6 órán át sütött
a nap. sokfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyi-
sége általában 2-7 milliméter, az ország északi felében több
helyen 10-20 milliméter között volt. a hőmérséklet észak-
keleten még 18-22 fokig emelkedett, máshol azonban csak 12-18
fok közötti legmagasabb hőmérsékleteket mértek, ma hajnalra
7-11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a dunántúlon fel-
szakadozott a felhőzet, keleten még borult idő volt és többfelé
esett az eső.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11.7
fok volt, a sokévi átlagnál 5.5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor
budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított lég-
nyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: a hőmérséklet kissé emel-
kedik. több helyen, holnap kevesebb helyen, változó mennyiségű
felhőzet. eső, helyenként zivatar. mérsékelt szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, leg-
magasabb nappali hőmérséklet szombaton 17-20 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél
346 centiméter./mti/

..

me

13.34/-n

-22-

bb 39. a budapesti nemzetközi vásáron nagydíjat nyert gyártmá-
nyok

t sz/tné/m

1964. május 22.

a világcégek készítményeivel vetekedő
ipari tv lánc

a petőfi csarnokban bemutatott ipari televízió lánc a szövet-
kezeti készítmények közül az első, amely a vásáron nagydíjat ka-
pott. az ipari tv lánc joggal nyerte el ezt a kitüntetést, mert
vetekszik a legismertebb, legnagyobb világcégek hasonló gyárt-
mányaival. ipari tv láncot ugyanis sok országban, sok helyen ké-
szítenek, a híradástechnikai ktsz új konstrukciói azonban egysze-
rű kivitelükkel, gazdaságos működésükkel bármelyik külföldi konst-
rukcióval felveszik a versenyt. a szövetkezet többféle különleges
feladatot ellátó tv láncot alakított ki. ezek egyike az ugyneve-
zett intézeti tv, amellyel egy teremről más helyiségekbe közvetít-
tik az operációt, vagyis főként orvosi célra az oktatásban használ-
ható. a másik, a legkényesebb minőség a stúdiókamerás változat, ez-
zel ellenőrzik a televíziós adásokat. ilyen tv láncot helyeztek
üzembe a vásár területén a petőfi csarnokban. szintén ilyen tv lán-
cot próbáltak ki a közelmúltban a madách színház előcsarnoká-
ban, hogy a későn jövők ne zavarják az előadást és mégis láthassák
az első felvonást.

a nagydíjas termék egy másik változatát az elmúlt hetekben a
moszkvai metro komszomolszkaja állomásán próbálták ki, ahol nyolc
kamerát helyeztek el, hogy ezekkel ellenőrizzék a forgalom irányi-
tását, a mozgólépcsők működését és a kocsik indítását. a szovjet
szakemberek kitűnően találták ezt a megoldást és a következő évek-
ben a metro állomásokat ilyen tv ellenőrökkel, illetve irányítók-
kal akarják felszerelni.

a híradástechnikai ktsz ezévből 300 tv láncot készít részben
exportra, részben a hazai ipar számára.

öt világrészbe exportálja a budapesti hus-
ipari vállalat a világmárkás, s a bnv-n
nagydíjjal kitüntetett herz-szalámit

1938-ban is ismert volt, nemzetközi szinten is, a herz-sza-
lámi. ausztriában, csehszlovákiában, sőt angliában is fogyasztot-
ták. az utóbbi években azonban világszerte ismertté és kedvelté
vált. szállítunk a baráti országokba, így a szovjetunióba, a né-
met demokratikus köztársaságba, csehszlovákiába, bulgáriába, nagy-
mennyiségben eljut azonban a német szövetségi köztársaságba, angliá-
ba, a benelux államokba, franciaországba, olaszországba, a skandi-
náv államokba, az egyesült arab köztársaságba, dél-amerikába, auszt-
ráliába, egyszerűen a világ minden tájára.

/folyt.köv./

14.15/-n

-23-

me

a budapesti nemzetközi vásáron bemutatott és nagydíjat kapott szalámi készítése bonyolult folyamat, s valóban titka van. titka például az, hogy a bélbe töltött darált hus csak nagysulyu, jólhízott, legalább 160 kilón felel, magyarfajtájú sertéshusból állítható elő. a hus természetes víztartalma a szikkasztás során 52 százalékról 22-24 százalékra csökken, előállítás 70-110 napos folyamat, amiből például körülbelül 3 hét csak az érlelés-száritás, amikor a szalámirud megkapja a természetes, nemes penészbevonatát.

nagydíjat kapott a herz-szalámit előállító budapesti ipari vállalat, mert nagymértékben növelte ennek a fontos export-termékek gyártását és mert minőségi kifogás - pedig évtizedek óta exportál - nem érkezett sehonnán a világ tájairól.

a vásár legszerényebb kiállítási anyaga - a varion ad mügyanta - nagydíjas

a vegyipari kiállítás kupolacsarnokában egy kis vitrinben néhány üvegcsőben huzódik meg a vásár egyik nagydíjas terméke, a nitrokémiai ipartelepek produktuma, a varion ad mügyanta. szerény kiállítási anyag, jelentősége azonban az ipar fejlődésében óriási.

ioncserélő. például lágyítja az erőművek működtetéséhez szükséges vizet. régebben a hőerőművek táplálásához, a folyóvizet desztilláltak vagy kémiai módszerekkel, eszközökkel tisztították. nagynyomású kazánoknál már ez sem volt megfelelő. viszont, ha a folyóvizet mügyanta tisztítón vezetik át, a gyanta kivonja a felesleges vegyianyagot és kazántáplálásra alkalmassá varázsolja. a varion mügyantát nemcsak vizlágyításra használják, hanem például nemesfémek - így az uránércek - tisztítására, gyógyszerek, finomvegyszerek, sőt szennyvizek tisztítására.

korábban ezt az ioncserélő mügyantát importáltuk. most már a nitrokémiai ipartelepek nemcsak a hazai szükségletet állítják elő, hanem ebből a termékből exportálunk is.

kopásálló, nehezen morzsolódik, nagy a mechanikai szilárdsága. összevetve műszaki jellemzőit a külföldön gyártott hasonló mügyantákkal, megállapítható, hogy a termék világszinten áll. ezzel érdemelte meg a nagydíjat.

/folyt.köv./

14.23/-n

-24-

me

a 125 éves herendi porcelángyár pompadour-
étkészlete

a fennállásának 125. évfordulóját ősszel ünneplő herendi porcelángyár 11 aranyérmét és 3 nagydíjat őrzött eddig. az aranyérmek közül nyolcat külföldön kapott, eggyel a brüsszeli világkiállításon tüntették ki. nagydíjainak száma most ismét gyarapodott: az elsőt 1929-ben barcelonában, a másodikat 1933-ban budapesten, a következőt 1937-ben párizsban nyerte el. most kapta meg a negyediket. a bnv nagydíjat, az ezüstserleget pénteken már ott láthatták a vásárlátogatók a lakberendezési pavilonban azon az asztalon, amelyen a kitüntetett dus aranyozású pompadour elnevezésű neobarokk stíliú étkezőszettel terítették meg.

a pompadour étkezőszett egyébként nemcsak a vásár díjait odai-télő bizottság tetszését nyerte meg, hanem külföldön is tovább növeli a herendi gyár jó hírnevét, mert a külföldi vásárlók körében is nagy sikert aratott a tekintélyes mennyiséget rendeltek belőle az olasz cégek.

- a budapesti nemzetközi vásár a herendi porcelángyár számára a nagydíjon kívül más eredményt is hozott - mondották a gyár vezetői. - a kiállított gyártmányok sok külföldi üzletben érdeklődését felkeltették, olyannyira, hogy a kedvező üzleti lehetőségek reményében a kereskedők nem sajnálták a fáradságot és nagy számban keresték fel a gyárat, hogy a helyszínen tekintsek meg a teljes exportkollekciót. a vásár összehozott bennünket egy ausztráliai kereskedővel is, akinek révén ausztráliában rövidesen nagyobb mennyiségben kerülnek majd forgalomba a herendi gyártmányok.

ahol a 2000 lóerő 2400-nál is több

a magyar hajó- és darugyár történetében most fordult elő első ízben, hogy kisebb vonóerővel nagyobb teherbírású hajót állítottak elő. a nagydíjas 2000 lóerős tolóhajóról van szó, amely 8, egyenként 1000 tonnás uszály mozgatására alkalmas, tehát 2 uszályal többet tud vezetni, mint a nála jóval erősebb, hagyományos 2400 lóerős vontató. szinte valamennyi műszaki megoldásában eléri a világszintet, főgépeit a kormányállásból távvezérléssel lehet irányítani, fő- és segédgépei automatikusan működnek, kormányállása a hidak alatt automatikusan süllyeszthető, navigációs műszerei a legmodernebbek.

/folyt.köv./

14-30/-n

-25-

me

bb. 39./ a budapesti... 3. folyt. / n

nire gyorsan tuljutott határainkon, s bár még csak a sorozatgyártás kezdeténél tartanak, 25 tolonhajóna máris kaptak rendelést a szovjetuniótól.

a „legnépesebb”, szerszám-
gépcsalád első tagjának
nagy sikere

a csepeli szerszámgyár nagydíjat nyert mh-4-21 típusu hosszmarógépe nemcsak a zsüri, hanem szinte valamennyi hazai és külföldi szakember érdeklődését is felkeltette, különösen a szocialista országból érkezett vendégek vizsgálhatták nagy figyelemmel, mert ezt a gépet a nemzetközi munkamegosztás alapján, rövidesen már a többi kgst ország részére is a csepel művek gyártja. a gép leghasznosabb tulajdonsága, hogy rendkívül nagy termelékenységű. a befogott munkadarabok csak egyetlen - hosszirányu - mozgást végeznek, mert a marófejek vízszintes és függőleges irányban egyaránt tudnak mozogni. ily módon a nagyméretű öntvényeket sokkal gyorsabban munkálja meg, mint a hagyományos marógépek.

a bemutatott hosszmaró egyben az eddigi legnagyobb szerszámgyépcsalád első tagja. a marófejek számának, elrendezésének, a gépasztal méreteinek variálásával körülbelül 100-féle hasonló jellegű, de más és más rendeltetésű hosszmarót tudnak gyártani, lényegében azonos alkatrészekből. már az idén elkészülő minta-sorozat 6 példánya is különbözik majd egymástól, valamennyit külföldön is kipróbálják és a rendelések alapján jövőre megkezdik a sorozatgyártást.

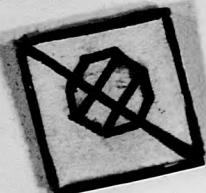
az „örökéletű”, terliszter
család új tagjai

a hazai fésűsfonó- és szövőgyár terliszter anyagaiért kapott nagydíjat. a kedvelt jester, jester és chester márkájú poliészter és gyapjuszál keverékből szőtt kelmeiket rendkívül nagy kopásállóságuk, szakitószilárdságuk, egyszóval tartósságuk teszi népszerűvé. 1959-ben, amikor a nagyüzemi méretű gyártás megindult, még csak 28.700 métert készítettek, az idén pedig már több mint másfél millió méter terlisztert szőnek. ennek tulnyomó része azonban exportra kerül, mert igen jól értékesíthető exportcikknek bizonyult. svéd, holland és más tőkés cégek vásárolják.

a budapesti nemzetközi vásáron a terliszter család legújabb tagjai mutatkoztak be. a hazai fésűsfonó- és szövőgyár ugyanis állandóan újabb minta- és színvariációkkal kísérletezik, hogy a divat gyorsan változó követelményeinek is eleget tegyen. 400 féle mintázatu és ezer féle színösszeállítású kelmét tartalmaz kollekciója. ebből mutatta be a vásáron a legsikerültebbeket az új, mintás szövésű, férfi és női ruhaanyagokat, külön a gyermekeknek szánt és női köpenyre való kelmeiket. /mti/

14,40/m

- 26 -

bb 40. elutazott budapestről a szovjet kormányküldöttség

k sb/tm/m/vg

1964. május 22.

pénteken délben d.f. usztyinov, a szovjetunió minisztertanácsa első elnökhelyettese, a népgazdasági főtanács elnöke, az szkp központi bizottságának tagja vezetésével visszautazott moszkvába a szovjet kormányküldöttség. a delegáció nyolc napot töltött magyarországon. a szovjet kormány képviselőit fogadta az országházban, apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja. a vendégek megtekintették a budapesti nemzetközi vásárt és felkeresték az ország több nagyüzemét. jártak a csepel vas- és fémművekben, az egyesült izzóban, az ikarus karosszéria- és jármű gyárban, a diósgyőri lenin kohászati művekben, valamint a diósgyőri gépgyárban. a nemzeti galériában megtekintették a magyar képzőművészeti alkotásokat, majd körutazásukon megismerték a balaton, a dunakanyar és a főváros idegenforgalmi nevezetességeit.

a ferihegyi repülőtéren apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, szekér gyula, a nehézipari miniszter első helyettese, és bojti jános külügyminiszterhelyettes bucsuzott a szovjet kormány képviselőitől. jelen volt g.a. gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

...-

bb 41. francia vasutas-szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

k s/gg/m/vg

1964. május 22.

a vasutasok szakszervezetének meghívására budapestre érkezett george seguy, a cgt vasutas szakszervezetének főtitkára, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, jean pierre grignon és daniel jourdain, a szakszervezet titkára. a küldöttség a magyar vasutasok életét és munkakörülményeit tanulmányozza. /mti/

...-

bb 42. egy hónap múlva megkezdik a salgótarjáni fürdőtelep tárolótávanak feltöltését

vid/lk/m/ki

1964. május 22.

pénteken újabb szakaszba érkezett a salgótarjáni fürdőtelep építése. a csatornaépítő vállalat szakemberei megkezdtek a huszonöt ezer köbméter víz tárolására alkalmas mesterséges tó oldalfalának kövezését és az uszómedence betonozását. a fürdőtelep építését a salgótarjáni gyárak munkásai és diákfiataljai jelentős társadalmi munkával segítik, s ennek eredményeként egy hónap múlva megkezdik az uszó- és strandoló medencék vízellátására szolgáló tároló-tó feltöltését.

/folyt.köv./
1443!/m

- 27 -

Me

.42./ egy hónap...1.folyt./ n

ezt követően sor kerül a strand megnyitására. a fürdőtelep szegélyén a városi tanács vikendházak építésére alkalmas telkeket juttat a város és a környék dolgozói számára. több salgótarjáni gyár már bejelentette, hogy vikendházat épít a telepen./mti/

..

bb.43. falmagasságu gázszilikát blokkok sorozatgyártását kezdték meg kazincbarcikán

vid/lk/n/ki

1964. május 22.

a kazincbarcikai könnyübetonggyárban hosszas kísérletek után a héten már sorozatban készítik a lakásépítkezéseket gyorsító falmagasságu blokkokat. 270 centiméter magas, 150 centiméter széles és 24 centiméter vastag elemeket a borsodi hőerőmű eddig értéktelen pernyesalakjából lengyel gyártmányu berendezésekkel állítják elő. a gázszilikát építőanyag előnye, hogy súlya könnyű és szilárdsága a másodosztályu téglával egyenlő. az üzem műszaki vezetői a kísérleti öntések során több helyen módosították a gyártási technológiát és ezzel jelentősen javították az áru minőségét. így például a falmagasságu blokkokat - a biztonságosabb szállítás érdekében - négyzetméterenként 1 kiló gömbvassal erősítették meg. naponta 60 köbméter építőelemet gyártanak. a gázszilikát nagyblokkokból először az újvárosban szerepelnek össze ötszintes lakóházak./mti/

..

bb.44. május 28-tól június 4-ig budapesten rendezik meg a film- és televízió főiskolák 11. nemzetközi találkozóját

t s/tr/n/sr

1964. május 22.

pénteken a magyar sajtó házában herskó jános, a színház- és filmművészeti főiskola főtanácsvezetője és máriássy félix, a főiskola tanára tájékoztatta az újságírókat a film- és televízió főiskolák 11. nemzetközi találkozásának programjáról.

a film- és televízió főiskolák nemzetközi szervezete - amelynek Magyarország 10 éve tagja - minden évben más-más országban rendez konferenciát. az idén május 28.-a és június 4-e között budapesten találkoznak egymással a film- és televízió főiskolák vezetői és oktatói. a konferencián a technika házában a világ 30 országának képviselői vesznek részt. a tanácskozás témája: új irányzatok a filmművészetben és a televízióban és ezek hatása az oktatásra. a három referátumot a szovjet, a spanyol és a magyar főiskola terjeszti be. minden főiskola fél, illetve háromnegyedórás vetítési időt kap. a hazai főiskola néhány idén végző filmrendező-hallgató diploma-munkáját mutatja be./mti/

..

14.47/-n

-28-

Rey

bb 45. ausztriai vendégszereplésre utazott a vas megyei központi táncgyűttes

vid j-lm fm

1964. május 22.

ausztriai vendégszereplésre utazott pénteken a vas megyei központi táncgyűttes. négy napon át három vidéki városban lépnek fel a vasi táncosok. műsorukon régi magyar népi és katonatáncok szerepelnek./mti/

..

bb 46. karlovy-varyba utazott a békéscsabai napsugár bábgyűttes

vid j-lm fm

1964. május 22.

a békéscsabai napsugár bábgyűttes pénteken karlovy varyba utazott a nemzetközi amatőr bábifestiválra. a 12 tagú bábgyűttes - amely eddig 40 érdekes bábműsorral szerepelt hazánk különböző tájain - karlovy vary-ban weöres sándor „vásár,, című bábjátékát mutatja be./mti/

..

bb 47. megyei regóstábor esztergomban

vid j-lm fm

1964. május 22.

az esztergomi uttörőházban pénteken megnyílt a komárom megyei pajtások regóstáborra. a megyében évről-évre ezekben a táborokban mérik össze tudásukat az uttörők kulturális versenyek legjobb szereplői. az idén nagy lendületet adott a seregszemlének az expedíciós mozgalom. tavaly határon, ebben az évben több mint 10 000 pajtás vett részt a bemutatókon./mti/

..

bb 48. életmentés nemzetközi összefogással

1 vt/gg-lm sr

1964. május 22.

a napokban jugoszláviából az éter hullámain röppent világgá a kérés: piri-methol nevű gyógyszerre igen sürgősen szükség lenne varasdinban egy súlyos beteg életének megmentéséhez. jugoszláv, magyar és más rádióamatőrök nemzetközi együttműködése lehetővé tette a gyors segítségnyújtást. az egyik hannoveri gyógyintézet jelentkezett, s közölte, hogy van ilyen gyógyszere.

/folyt.köv./

15.40/a

- 29 -

Me

bb 48. /életmentés...1.folyt./-lm

a küldeményt eljuttatták a berlin-schönefeld-i repülőtérre, onnan egy menetrendszerű román gépen órákon belül budapestre érkezett, s itt már indulásra készen várta egy katonai helikopter. ezen elvitte a gyógyszer emberker ferenc százados letenyére, ahol átadta a jugoszláv határőröknek, s a határról haladéktalanul továbbították varasdin városba.

a nemzetközi összefogás eredményeként sikerült megmenteni a 15 éves jaszna ivacsics diáklány életét, aki, - ha a gyógyszer nem érkezik meg időben - orvosi vélemény szerint 2-3 nap múlva meghalt volna. a varasdini kórháztól pénteken kapott tájékoztatás szerint a beteg túl van az életveszélyben. a diáklány, továbbá kezelőorvosa, valamint szülei ezután mondanak hálás köszönetet mindazoknak, akik példamutató emberséggel siettek segítségére./mti/

--

bb 49. kijevi professzor debrecenben - debreceni professzor kijevben

vid j-lm fm

1964. május 22.

a magyar-szovjet baráti társaság vendégeként hazánkban tartózkodó v.i. triszok, a fizikai és matematikai tudományok kandidátusa, a kijevi sevcsenko állami egyetem magfizikai kutató intézetének vezetője pénteken látogatást tett a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen, majd a magyar tudományos akadémia debrecenben levő atommagkutató intézetében.

ugyanaznap indult kijevbe dr. berényi dénes debreceni egyetemi tanár, a kossuth lajos tudományegyetem meteorológiai intézetének igazgatója, aki az ottani egyetemen előadást tart a hortobágyon végzett mikro-klimatológiai vizsgálatáról, a magyar puszták szikes területének hő- és vízháztartásáról./mti/

--

bb 53. palántázzák az ipolyvölgyi télkikapóztát - egymillió palánta kiültetése kezdődött meg a májusi eső után

vid ká/tr-lm hk

1964. május 22.

péntekre virradóra a nógrádi dombhátaikat is bőségesen öntözte a májusi eső, s péntek reggel mindenütt benépesült a határ. a balassagyarmati járásban ezen a napon végeztek a cukorrépa sarabolásával, a lucernatáblákon pedig száznál több fűkasza kezdedt dolgozni. az ipolyvölgyi termelészövetkezetekben megkezdtek a télkikapósta palántázását, mintegy ötszáz holdon termelnek az idén külföldi és hazai piacokon egyaránt keresett „keményfejű”, ipolyvölgyi káposztát, s a következő napokban több mint egymillió palántát ültetnek ki dejtár, patak, rimóc, ipolytarnóc, ludányhalászi határában./mti/

--

- 30 -

16.05/a

16.05/che!

me

bb 50. piacon a tavasz „zöltség-sztárja,, a zöldborsó - bemutatkozott a cseresznye - az új burgonya szombaton érkezik a fővárosba

i kz szb ká

1964. május 22.

a piac most már szinte naponta szolgál valami újdonsággal a háziasszonyoknak. a már tömegcikknek számító paraj, sóska, retek, zöldsaláta, kelkáposzta és ujjkaralábé után pénteken megjelent a fővárosi piacokon a tavaszi nyári időszak első száma „sztárja,, a zöldborsó is. az első 12 mázsás szállítmány kilogrammonként 14.8 forintos áron került forgalomba. a kedvező időjárás hatására remélhető, hogy ebből a közkedvelt cikkből is rohamosan növekszik a felhozatal, s ezzel arányosan csökken majd az ára is. szombatra az említett mennyiség többszörösét várják a nagyvásártelepre. a pénteki piac másik újdonsága a csomónként 2.4 forintért árusított újsárgarépa volt. szombat ismét jelentős állomása lesz a zöltség-félék tavaszi „felvonulásának,, megjelenik a piacokon és az üzletekben az újburgonya.

a pénteki piacon „bemutatkozott,, a fővárosi háziasszonyoknak az első idei gyümölcs, a májusi cseresznye is. az első szállítmányként érkezett 12 mázsát kilónként 18 forintért árusították. ha a jelenleginél több napsütés éri, néhány nap múlva piacra kerül az eper és az egres, június első napjaiban pedig megjelenik az utóbbi években különösképpen megkedvelt málna is. /mti/

--

bb 51. tizenegyezer „utas,, egyetlen ikarus autóbuszban - gyorsan hízó, bábolnai csibéket szállítottunk csehszlovákiába

vid ká/sk szb ká

1964. május 22.

a bábolnai állami gazdaság, amely az ország minden tájára szállít nagy tojáshozamú, illetve gyorsan hízó naposcsibéket, nemrég kötötte meg az első külföldi szerződést. a magyar és csehszlovák földművelésügyi minisztériumok megállapodása értelmében tavasszal 7 400 nagy tojáshozamú előnevelt nick chick csibét szállítottak a pozsony-nagyivánkai baromfitenyésztő állami gazdaságnak. pénteken pedig elküldték az első gyorsan hízó broyler szállítmányt. a kis sárga, pelyhes jószágok éjjelkor láttak napvilágot a bábolnai keltető üzemben, és reggel hat órakor már elhagyták a gazdaságot. bár 11 000 „utas,, volt a csibeszállításra berendezett, fűthető ikarus autóbusznak, mégis gyorsan ment a vámvizsgálat a komáromi határállomáson. az alig három órás utat kényelmesen tették meg a csibék a 28-30 fokos melegen tartott kartondobozokban.

az utra két szakember is elkísérte a szállítmányt. a bábolnaiak ugyanis a túlük kikerült naposcsibék tartására berendezkedő csehszlovákiai gazdaságot a hazai gazdasághoz hasonlóan, szaktanácsadásban részesítik. /mti/

--

16.19/a

- 31 -

16.05/che!

me

bb 55. elutaztak lipcsébe a nemzetközi bach-verseny magyar résztvevői

k ol/hné-Lm fm

1964. május 22.

pénteken elutaztak lipcsébe a május 24 és június 6 között megrendezendő nemzetközi bach-verseny magyar résztvevői: ábrahám mariah, balászfai attila, fellegi ádám és holló mária zongoraművészek, valamint peskó györgy orgonaművész. a nemzetközi zsüri magyar tagjai: kadosa pál, forrai miklós, gát józsef, gergely ferenc és solymos péter szombaton utaznak./mti/

--

bb 56. nemes katalin zongoraművésznő,

k ol/hné-Lm fm

1964. május 22

a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanára pénteken csenszlovákiába utazott. a művésznő megfigyelőként vesz részt a prágai tavasz ünnepein./mti/

--

bb 57. emlékülés makarenko halálának 25. évfordulója alkalmából

t vt/qg-Lm sr

1964. május 22.

a pedagógusok szakszervezete, a művelődésügyi minisztérium, a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar tudományos akadémia pedagógiai bizottságának rendezésében a sz. makarenko halálának 25. évfordulója alkalmából pénteken kétnapos emlékülés kezdődött budapesten, az építők róza ferenc művelődési házában. megjelent az emlékülésen lugossy jénő művelődésügyi miniszterhelyettes, kurucz imre, az mszmp tudományos és közoktatási osztályának alosztályvezetője, ott volt a magyar pedagógustársadalom, a tudományos élet számos ismert képviselője. a szovjetunióból budapestre érkezett és ugyancsak részt vesz az emlékülésen sz.a. kalabalin, makarenko volt tanítványa, aki 18 évig dolgozott mint nevelőtanár makarenko mellett, jelenleg egy gyermekotthon igazgatója.

péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára mondotta megnyitót, amelyben többek között hangsúlyozta: makarenko nemcsak a múlt, hanem a jelen és a jövő is.

/folyt.köv./

16.24/a

16.25 Cse

- 32 -

bb 57. /emlékülés....1.folyt./-Lm

életművét elmélyülten és gonddal kell tanulmányozni, hogy megújuló segítséget kapnassunk pedagógiai munkánkhoz. tanuljunk tőle, vegyünk példát bátorságáról, állhatatosságáról.

a szakszervezet főtitkára külön köszöntötte az emlékülés illusztris vendégét, sz.a. kalabalint, az új ember kovácsának karabanov-ját, akit a jelenlevők hosszantartó tapssal ünnepeltek.

dr. szarka józsef, az országos pedagógiai intézet főigazgatója az emlékülés bevezető előadását „makarenko életművének hatása a magyar szocialista pedagógia elméleti és gyakorlati fejlődésére”, címmel tartotta, majd korreferátumok következtek.

az emlékülésen felszólalt sz.a. kalabalin is.

a tanácskozás szombaton szekciókban folytatja munkáját, majd plenáris üléssel zárul./mti/

--

bb 58. tanácselnökök értekezlete a parlamentben

tm-Lm sr

1964. május 22.

a minisztertanács, a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok vb-elnökeit pénteken budapesten értekezletre hívta össze.

a parlamentben tartott értekezleten résztvett fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, valamint az országos tervehivatal, az élelmezésügyi minisztérium, a pénzügyminisztérium és a magyar nemzeti bank képviselője. a beszámolót hont jános, a földművelésügyi miniszter első helyettese tartotta.

hont jános szólt a mezőgazdasági termelőszövetkezetek 1963.évi gazdálkodásának tapasztalatairól és a jövő évi tervezéssel kapcsolatos tanácsi feladatokról. szólt a legfontosabb időszerű kérdésekről is, különösen az aratásra való gondos felkészülés feladatairól. a földművelésügyi miniszter első helyettese a továbbiakban megállapította, hogy a termelőszövetkezetek 1963-ban - az aszályos időjárás ellenére is - tovább erősödtek. a termelőszövetkezetekben a bruttó termelés értéke 9.1 százalékkal, az áruértékesítés 4.2 százalékkal nagyobb volt, mint a mezőgazdaság egészében. egészséges irányzatok érvényesülnek a szövetkezeti gazdaságok belső termelési szerkezetének alakulásában a gazdálkodási eredmény felhasználási arányainak kialakításában és a kedvezőtlenebb adottságok között gazdálkodó termelőszövetkezetek megszilárdításában.

az értekezleten a referátumot élénk vita követte./mti/

--

16.55/a

17.40 Cse

- 33 -

me

bb 52. nyolc-tízszeres fűhozam az öntözött és műtrágyázott réteken - rétgazdálkodási bemutató sinatelepen

vid ká/sk szb ká

1964. május 22.

a dunántúli állami gazdasági igazgatóságok vezetői és főagronómusai pénteken a sinatelepi állami gazdaságban tapasztalatcserén és bemutatón vettek részt. a tapasztalatcserén megjelent izingerpál, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatójának vezetője is. ebben a fejtér megyei gazdaságban kiemelkedő eredményeket érnek el az öntözéses rét- és legelő gazdálkodással. az öntözött és műtrágyázott réteken az országos átlagnál nyolc-tízszertöbb széna terem. tavaly az öntözött területekről holdanként 74 mázsa réti szénát takarítottak be. dr. rákóczi ferenc, a sinatelepi állami gazdaság igazgatója, elmondotta, hogy többéves tapasztalatok szerint az öntözésre fordított összegeket legbőszégesebben a rétek és a legelők fizetik vissza.

a látogatás után a szakemberek elhatározták, hogy megyénként egyelőre két-két állami gazdaságban a sinatelepihez hasonló öntözéses rét- és legelőgazdálkodást vezetnek be. /mti/

bb 54. a budapesti nemzetközi vásáron kiállított svéd szivattyúk premierje balinkán

vid lk szb ki

1964. május 22.

a közép-dunántúli szénbányászati tröszt vízbetöréssel sújtott balinkai üzemében a bányászok 22. napja folytatják a küzdelmet a természetes földalatti tárolókból bezuduló karsztvízzel. az elmúlt napokban a vízbetörés ereje állandósult, továbbra is 32 köbméternyi víz érkezik percenként ahhoz a szivattyutelephoz, amely közvetlenül „fogadja”, az áradatot és továbbítja a központi vízemelő telephoz. az érkező víz eltávolításával egyidőben teljes erővel hozzáálltak a „nagy takarításhoz”, a szivattyúk közelében levő mesterséges tároló-rendszerek ugyanis lassan eltömődnek a víz hordalékától és eredeti 3 400 köbméteres befogadóképességük 40 százalékkal csökkent. a sűrű iszapos anyag eltávolítására a budapesti nemzetközi vásáron kiállított svéd gyártmányú berendezéseket használják fel, amelyeket néhány óra bemutatás után szállítottak a veszélyeztetett üzembe. a 12 vízemelő gépből jelenleg már négy dolgozik a mélyben, jóformán teljesen automatikus vezérléssel. a bányászok nagy elragadtatással nyilatkoznak a svéd berendezésekről, amelyek a szakemberek szerint ellenállnak a vízben lebegő kvarc-szemcsék koptató hatásának és hatásfokuk is kiváló.

a vizgyűjtők tisztításával egyidőben két új tároló építését kezdték meg; ezek befogadóképessége eléri a négy és félezer köbmétert. az elmúlt napokban sikerült tovább növelni a szivattyúk kapacitását, s így már jelentős tartalékkal rendelkeznek a balinkai bányászok. /mti/

17.08//a

14.40 cse

--
- 34 -

Me

bb 61. a gabonabetakarításról tanácskozott a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ká/sk-Lm hk

1964. május 22.

pénteken szekszárdon az aratás előkészítéséről tanácskozott a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyében mintegy 130 ezer holdnyi kalászos termését kell az idén betakarítani, s a munka megszervezésére közös intézkedési tervet dolgozott ki a megyei pártbizottság és a megyei tanács. az ülésen indítványozták, hogy - tekintettel a megnövelt gabonaterületre, - a gazdaságok gondosan készítsék elő a kézi betakarítást is. /mti/

--

bb 62. elvonulóban az esőfront - a hétvégi napokra szárazabb jellegű idő, kisebb felmelegedés ígérkezik

1 cs/tné-Lm ká

1964. május 22.

a szerdán este érkezett óceáni hűvös front hullámai kétnapos csapadékos időt okoztak hazánkban. a meg-meg ismétlődő csendes esők, majd a szórványos záporok az egész ország területét bőszégesen megöntözték. csütörtök reggeltől péntek reggelig az északi területek kapták a legtöbb csapadékot, ahol átlagosan 10-20 millimétert mértek a megfigyelők, a dobogók környékén 22 milliméteres eső hullott. pénteken a dunántul középső vonalától keletre folytatódott az esőzés, a front zöme azonban a délutáni órákban már elhagyta az ország területét. ugyanakkor az alpok felől kisebb anticiklon gerinc nyult be a dunántul fölé, s ennek hatására csaknem mindenütt felszakadozott a felhőzet, egyes nyugati területekről ismét több órás napsütést jelentettek.

a lehülésre jellemző, hogy a szerdai középhőmérséklet még 17.1 fok volt, a csütörtöki már csak 11.7 fok. ez utóbbi öt és fél fokkal alacsonyabb a normálszintnél. a pénteki maximumok országosan 13-17 fok körül alakultak ki és csak a nyugati határvidékeken közelítették meg a 20 fokot. budapestben a délután órákban 15.2 fokot mutattak a hőmérők.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a gyenge anticiklon révén most átmeneti javulásra számíthatunk: a hétvégi napokon nagyobb esők valószínűleg már nem lesznek, a több napsütés hatására kisebb felmelegedés kezdődik. a szombati középhőmérséklet előre láthatólag eléri a 15 fokot, vagyis a „melegmérleg”, pénteki 4 fokos hiánya legalább a felére mérséklődik. /mti/

17.25/a

17.40 cse

--

- 35 -

Me

bb 63. 285 balaton környéki borfajta kétnapos versenye - a badacsonyi volt a „sztár”,

vid tné szb ká

1964. május 22.

pénteken befejeződött a világhírű balaton környéki borok versenye balatonfüreden. a neves borvidékekről 285 mintát küldtek a vételkedőre az állami gazdaságok, az állami pincegazdaság, a termelőszövetkezetek és az egyéni termelők. 86 bormintával képviseltette magát a több mint 2000 éves szőlőkultúrájú badacsony, a balatonfüredi és a csopaki történelmi borvidék 82 mintával szerepelt, s ott voltak a versenyen a somlói borok is.

az 1963-as évjáratu termés husztagu bizottság előtt vizsgázott. egybehangzó vélemény szerint szembetűnően fejlődött a borok kezelése, zömmel tiszta, tükrös, illatos borok kerültek a bizottság elé.

a legkisebb, de egyik legjelentősebb borvidék, a somlói „kített magáért... a zamatos, szép tramini és furmint borai utolérhetetlenek. közülük az állami gazdaság 1962-es évjáratu tramini bora nyerte el az első díjat. változóbb minőséget mutattak a balatonfüredi és a csopaki borok. a korai kényszerűsüret rontotta a minőséget, a későnszüretelők azonban már kiváló borokkal neveztek. különösen az állami pincegazdaság zöldszilváni és olaszrizling borai emelkedtek ki. a verseny sztárjai az idén is a badacsonyi borok voltak. az 1963-as évjárat emlékeztet lesz a szőlőtermelőknek, mert az augusztusi esőzést követő szeptemberi meleg aszúsodást idézett elő, s így a badacsonyi borok zömének aszús jellege van. kiemelkedő minőséget hozott a versenyre a szőlészeti kutató intézet badacsonyi kísérleti telepe, és a balatonaligai állami gazdaság badacsonyi üzemegysége.

a 285 balatonvidéki bor közül 150 kerül tovább az országos versenyre, s a bírálóbizottság elnökének véleménye szerint esélyesek a nemzetközi versenyen is. /mti/

bb 59. üzletkötések sorozata a vásáron

t sz/tné szb vg

1964. május 22.

ahogyan peregnék a vásár napjai, úgy élénkül a kereskedelmi élet. bár a külkereskedelem szakértőinek véleménye szerint a vásár eredményei általában csak a későbbiekben realizálódnak, néhány kereskedelmi tárgyalás máris lezárult. csütörtökön a transelektro külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója, farkas Mihály csehszlovák megrendelőkkel kötött szerződést 100 000 rubel értékű vendéglátóipari berendezés szállításáról. a csehszlovák bistrók, éttermek és cukrászdák részére hűtő- és fagylaltgépeket, csirkesütőket és egyéb felszereléseket adott el a magyar vállalat. a transelektro egyébként 60 000 dollár értékben üzletet kötött sziriai ügyfelével is, különböző elektromos szerelési anyagok, kapcsolók szállítására.

/ folyt.köv./

17.30/a

- 36 -

bb 59. /üzletkötések sorozata... 1. folyt./- szb

csütörtökön az elektroimpex tárgyalószobájában egész sor kereskedelmi tárgyalást folytattak és több szerződést is kötöttek. az első megállapodást az elektroimpex részéről hudecz Vilmos vezérigazgató, a csehszlovák kovo külkereskedelmi vállalat képviselőjében pedig Jan Sommer vezérigazgatóhelyettes írta alá. Frantisek Hálának, a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi tanácsosának jelenlétében. a kovo vállalat ezuttal 12 000 at.643 típusu 19 colos képernyőjű, modern vonalú tv-készüléket kötött le még ez évi szállításra. a megrendelés értéke mintegy másfél millió rubel. az aláírás után Jan Sommer vezérigazgatóhelyettes az mti munkatársának elmondotta, hogy hét év óta rendszeres vásárlói a magyar televízió készülékeknek, amelyekből már több mint 50 000 működik csehszlovákiában. a készülékekkel igen elégedettek vásárlói. ez évre korábban 10 000 tv-készüléket kötöttek le, s most örömmel állapítja meg, hogy az itteni tárgyalások eredményre vezettek és sikerült még 12 000 készüléket beszerezniük. szeretnék azonban, ha ezenkívül még 3 000-et kapnának, mert a csehszlovák vásárlók körében keresettek a magyar tv-k.

szintén az elektroimpex-nél csütörtökön rendelték meg a jugoszláv üzletfelek a sarajevói sportstadion eredményhirdető berendezését. a következő tárgyalássorozat az elektroimpex vezetői ismét csehszlovák partnerekkel folytatták, ugynevezett előszerződést kötöttek a sturovói vasútállomás teljes biztosító berendezésének szállítására.

246 hajót és uszódarut szállítunk a szovjetunióba

magyarország és a szovjetunió illetékes szerveinek képviselői között az utóbbi időben - a kgst ajánlásának megfelelően a kölcsönös megértés szellemében tárgyalások folytak uszó-objektumok szállítására. pénteken a budapesti nemzetközi vásár hajóipari pavilonjában a magyar népköztársaság és a szovjetunió kormánya között hosszulejáratu egyezményt írtak alá. az egyezmény értelmében 1966-tól 70-ig terjedő időszakban magyarország 85 tavi és folyami tolvontatóhajót, 38 tengeri áruszállítóhajót és 123 különféle uszódarut szállít a szovjetunióba. az egyezményt magyar részről Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, szovjet részről I. F. Szemicsasznov, szovjet külkereskedelmi miniszterhelyettes írta alá. az aláíráson részt vett magyar részről Bíró József külkereskedelmi miniszter és Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, szovjet részről G. A. Gyenyiszov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

17.40/a

- 37 -

bb. 65. asgeir asgeirsson izlandi köztársasági elnök

tné/e sr la

1964. május 22.

táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének születésnapja alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

...-

bb. 66. közlekedési balesetek

i bc/hné/e sr

1964. május 22.

a 9. kerületi üllői ut 137. számú ház előtt rampások lászló, 29 éves géplakatos oldalkocsis motorkerékpárjával szabálytalanul előzött és összeütközött egy autóbusszal. a motorkerékpáros súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett; az 1. számú sebészeti klinikára szállították.

a 13. kerületi csanády utca 7. számú ház előtt egy tehergépkocsi elütött két diáklányt. a mentők kórházba szállították őket.

a 13. kerületi reitter ferenc utca és fáy utca kereszteződésénél éberhardt lajosné 24 éves budapesti lakost elütötte takács istván 27 éves gépkocsivezető motorkerékpárjával. éberhardtnt súlyos sérüléssel a szabolcs utcai kórházba szállították. /mti/

...-

bb. 67. megölte a kiszivárgó gáz

i bc/hné/e sr

1964. május 22.

az 1. kerületi ybl miklós tér 3. számú ház egyik lakásában gázmérgezésben meghalt özv. nagy istvánné, 66 éves asszony. a helyszínen a bizottság megállapította, hogy a lakásba nem volt gáz beszerelve, ennek ellenére az ellenőrző műszer szénmonoxidot jelzett a szobában. valószínű, hogy a háztól körülbelül 4 méter távolságra huzódó hibás gázvezetékől szivároghatott a lakásba a gáz, amely az idős asszony halálát okozta. a gázművek dolgozói a hiba felkutatását és a további gázömlés megszüntetését azonnal megkezdték. a vizsgálat tart. /mti/

...-

17.55/a

- 38 -

bb 60. a magyar kereskedelmi kamara francia tagozata

✓ bl szb vg

1964. május 22.

pénteken megtartotta első ünnepélyes végrehajtóbizottsági ülését. francia részről részt vett az ülésen max fléchet volt miniszter, a francia gyáriparosok szövetségének keleti országokkal foglalkozó részlegének elnöke, hubert rousselier, a francia kis- és középipart, valamint kereskedelmet egyesítő külkereskedelmi szervezet elnöke, pierre francfort, franciaország budapesti nagykövete és robert douteau, budapesti francia kereskedelmi tanácsos. magyar részről ott voltak az ülésen kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, gyöngyössy istván, a chemokomplex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója, a tagozat elnöke, valamint a végrehajtóbizottság tagjai. kallós ödön megnyitója után számos felszólalás tette élénké a csaknem kétórás ülést, amelynek során a felszólalók részletesen foglalkoztak a magyar-francia kereskedelmi kapcsolatok alakulásával, a fejlesztés lehetőségével. /mti/

...-

bb 64. új magyar opera ősbemutatója szegeden - neves külföldi énekesek az aidában - sajtótájékoztató a szegedi szabadtéri játékokról

dénes szb sr

1964. május 22.

pénteken délután a magyar sajtó házában tari jános, a szegedi szabadtéri játékok igazgatója sajtótájékoztatót tartott.

bevezetőben elmondotta, hogy az elmúlt öt évben a szegedi dóm-téren mintegy félmillió ember tekintette meg a művészi produkciókat. az idei programot illetően közölte, hogy július 24-től augusztus 20-ig 15 előadást tartanak.

a szegedi szabadtéri játékokat július 24-én erkel hunyadi lászló című operájával nyitják meg. e mű szerepel 26-án is a programban. a címszerepet udvardi tiber énekl. rajta kívül a főbb szerepekben déry gabriella, ágai karola, littay gyula, szabó miklós, horváth józsef, sebestyén sándor, ivánka irén és réti csaba lép színpadra. felújítják verdi aida című operáját is, amelyet augusztus 9-én, 12-én, 14-én és 16-án nézhet majd meg a közönség. e darabban ismét több neves külföldi énekes vállalt fellépést. a címszerepet margaret tynes, a milanoi scala amerikai származású tagja, ammerist elena cernei, a bukaresti állami operaház tagja, radamest alfonso la morena olasz, amonaszrot edmond hurs-hell amerikai énekes alakítja.

/folyt.köv./

18.00/a

- 39 -

me

bb 64. /uj magyar opera... 1. folyt./- szb

Bartók a fából faragott királyfi című balettje és Honegger Johanna a máglyán című oratóriuma egész estét betöltő műsorban, együtt, július 25-én, augusztus 1-én és augusztus 5-én szerepel a programban. Bartók táncjátékát a pécsi balett tagjai Eck Imre új, modern felfogású koreográfiája szerint mutatják majd be. A Johannát Henryk Czyz lengyel karmester vezényli. E művet eddig ismeretlen, újszerű módon állítják színpadra. Az oratóriumban ugyanis közreműködik a pécsi balettkar, ezzel a szokásosnál érdekesebbé, látványosabbá téve az előadást.

Első ízben új magyar opera ősbemutatója is szerepel a szegedi szabadtéri játékokon. Farkas Ferenc Vidrócki című rádió-daljátékát a szerző operának dolgozta fel. Innocent Vincze Ernő bővítette a szövegkönyvet, a főbb szerepekben házy Erzsébettel, Palánkai Klárával, Mátyás Máriával, Ütő Gyrével, Maleczki Oszkával, Domahidi Lászlóval és sok más neves énekessel találkozunk majd a közönség. A Vidróckit július 30-án, augusztus 2-án, 8-án és 15-én játsszák.

Két éve készül a magyar állami népi együttes, hogy a Kisbajtárt szabadtérre „feldolgozva”, előadja, s ezért Lengyel Miklós átdolgozta a szövegkönyvet, rábai Miklós pedig a koreográfiát módosította a szabadtéri színpad követelményeinek megfelelően. Gulyás László a zenei anyagot bővítette. Így az egész estét kitölti a Kisbajtár előadása, amelynek táncaiban a magyar állami népi együttesen kívül a magyar néphadsereg művészegyüttesének teljes tánckara is közreműködik. A táncjáték augusztus 19-én és 20-án szerepel a szabadtéri játékok programján.

A különböző produkciókban már említetteken kívül, mint karmester közreműködik Vaszy Viktor, Sándor János, mint rendező Mikó András, Szinetár Miklós, mint diszlettervező Varga Mátyás, Bakó József, Fülöp Zoltán, mint koreográfus Barkóczy Sándor és mint jelmeztervező Márk Tivadar, valamint Gombár Judit.

A szabadtéri játékok idején Szegedre látogató bel- és külföldi vendégeket, a Beloiannisz téri előadásokon kívül más kulturális és sportesemények is szórakoztatják majd. Július 24. és augusztus 20. között mintegy 80 ilyen rendezvény lesz a városban. Tucatnyi képzőművészeti és más kiállítás nyílik. Az újszegedi Liget színpadán Strauss-estet rendeznek. Ott tartják meg a környező megyék népi együttesének nagy nyári találkozóját is.

/folyt.köv./

18.06/a

- 40 -

bb 64. /uj magyar opera... 2. folyt./- szb

Ifjúsági karnevál, nemzetközi marathoni-, motorcsónak-, motocross- és más sportversenyek, a cigányprimások vetélkedői, térenek nyújtanak sokfajta szórakozási lehetőséget. A fogadalmi templomban több ízben rendeznek orgona-hangversenyt, neves hazai művészeink közreműködésével. Sétahajó-járatok, autóbusz-lovas-, horgász-kirándulások, s egyéb szórakozási lehetőségek várják napközben a város vendégeit.

Tari János a sajtótájékoztatón is felhívással fordult a szerzőkhöz, hogy írjanak új műveket a szegedi szabadtéri játékok színpadára. Szívesen bemutatnák például átdolgozva Erkel Dózsa György című művét, vagy olyan alkotást, amely a szegedi boszorkánypereknek állítana emléket prózai, operai vagy balett feldolgozásban.

A játékok idején előadásai iránt máris nagy az érdeklődés. A jelentkezések alapján különvonatokat várnak a fővárosból, Miskolcra, Pécsről és más vidékekről. Nőtt a külföldi érdeklődés; Lengyelországból, Csehszlovákiából, az NSZK-ból, Franciaországból, Olaszországból jelezték már különböző csoportok érkezését. A szokásosnál több vendéget várnak Romániából és Jugoszláviából.
/mti/

..-

bb 69. a zirci műemlék-könyvtár reguly Antal-kiállítása a bakonyi hetek programjában

i áe/áe szb fm

1964. május 22.

A bakonyi hetek programsorozatában május 26-án kiállítás nyílik az országos széchenyi könyvtár zirci műemlék-könyvtárában. A kiállítás reguly Antalnak, a kiváló nyelvésznek és néprajzkutónak, a könyvtár névadójának állít emléket életműve eredeti dokumentumaival, tudományos munkásságának ismertetésével. A megnyitó ünnepségen dr. Ligeti Lajos, a magyar tudományos akadémia alelnöke és dr. Ortutay Gyula akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke méltatja a magyar tudománytörténet jeles személyiségének tevékenységét és érdemait. /mti/

..-

18.10/a

- 41 -

me

me

bb 68. kutba dobták áldozataikat - halálos ítélet a tápió-
szecsői kettős emberölési bűnügyben

t bc/hné/s sr 1964. május 22.

a pest megyei bíróság pénteken délután hirdetett ítéletet a tápiószecsőn elkövetett kettős emberölési bűnügyben. az ügy vádlottai: seres jános 28 éves segéd munkás és a 18 éves garázda, verekedő természetű t. lászló. mindketten gyakran változtatták munkahelyüket, s közben alkalmi munkákból tartották el magukat. beszélgetés közben felmerült közöttük, hogy pénzt kellene szerezniük. az egyik téli napon italozás után „pénzszerző”, utra indultak. két házba is elmentek, ahol bort mérnek. az volt a céljuk, hogy borvásárlás ürügyén behatolnak a lakásba s megkaparintják a tulajdonosok pénzét. tervük nem sikerült, mert nem engedték be őket.

az eredménytelen próbálkozások után mészáros józsefék házához mentek. t. lászló többször végzett mezeli és házkörüli munkát mészároséknak, s tudott arról, hogy kazettában tartják pénzüket. az asszony, aki ajtót nyitott, közölte, hogy nem ad bort, a két hivatlan éjszakai látogató ennek ellenére behatolt a lakásba. mészáros józsef, amikor meglátta serest, aki tartozott neki, szidalmazni kezdte, s felkapott egy konyhaszéket, meg akarta ütni vele. seres megragadta a széket, majd boxerrel az idős ember arcába ütött, torkonragadta, újabb ütések mértek rá, s lelökte az ágyra. mészárosnét, aki segítségére sietett, t. lászló ugyancsak súlyosan bántalmazta, fojtogatta, s a földre zuhant asszony nyakára lépett. az elvetemült támadók áldozataikat ezután bedobták a kutba. mivel mészáros jajgatott a kutban, seres utasítására büntársa többek között egy kapuoszlopot és egy nagy követ dobott utána a kutba. seres jános és társa átkutatta a lakást. kevés pénzt találtak, s ezenkívül néhány kisebb használati tárgyat vittek el magukkal.

a bíróság különösen kegyeltlen módon, nyereségvágyból több emberen elkövetett emberölésben mondta ki bűnösnek a támadókat, t. lászlót ezenkívül lopásban is. seres jánost halálra, a fiatalkorú t. lászlót halmozati büntetésül 11 évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész az ítéletet tudomásul vette, az elítéltek és védőik fellebbeztek./mti /

18-.23/a

- 42 -

Mc

bb 70. jubilál a szolnok megyei könyvtár - megnyitották az
ünnepi könyvhetet szolnok megyében

vid j-lm fm

1964. május 22.

szolnokon - a megyei verseghy ferenc könyvtár fennállásának 30. évfordulójával egyidőben - pénteken megnyitották az ünnepi könyvhetet. a ságvári endre művelődési házban fodor mihály, a megyei tanács vb elnökhelyettese mondott bevezetőt, majd a tiszaparti városban vendégeskedő írók és költők léptek a közönség elé. az irodalmi esten dobozy imre, urbán ernő kossuth-díjas írók és benjámin lászló kossuth-díjas, valamint váci mihály józsef attila-díjas költők ismertették műveiket a hallgatósággal./mti/

--

bb 71. ülést tartott a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid j-lm fm

1964. május 22.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén a közutak helyzetéről és az ezzel kapcsolatos feladatokról tárgyalt. többek között bejelentették, hogy az idén 70 millió, jövőre pedig több mint 80 millió forintot költenek a szabolcsi utak korszerűsítésére és fenntartására. 1975-ig a megyében teljes egészében felújítják az állami utakat.

nagy feladat a termelőszövetkezeti bekötőutak létesítése. eddig mindössze 20-25 közös gazdaságban építettek ilyen utakat. a következő években körülbelül száz tsz-major közforgalomba való bekötése válik szükségessé./mti/

--

bb 72. latinovits zoltán színművészt,

i bc/tr-lm sr

1964. május 22.

aki egy közlekedési szabálysértés miatt intézkedő rendőrt nagyobb nyilvánosság előtt megsértett, jogerősen háromezer forint pénzbüntetésre ítélte a központi kerületi bíróság./mti/

--

18.30/a

- 43 -

Mc

bb 73. befejeződött a szakszervezeti világszövetség titkársága mellett működő szociálturisztikai szakértői bizottság budapesti ülészaka

i bi/sk szb sr

1964. május 22.

a szakszervezeti világszövetség titkársága mellett működő szociálturisztikai szakértői bizottság a magyar szakszervezetek országos tanácsa meghívására és az szvsz végrehajtó bizottsága 27. ülészakának határozata alapján május 21-én és 22-én budapesten tartotta első ülészakát. a bizottság azt a kérdést tanulmányozta, milyen lehetőségek kínálkoznak Európában a dolgozók érdekeit szolgáló, valóban szociális jellegű turizmus széleskörű kibontakoztatására. az ülésen, amelyet Louis Saillant-nak, a szakszervezeti világszövetség főtitkárnak beszámolója nyitott meg, Ausztria, a német demokratikus köztársaság, Franciaország, Olaszország, Magyarország, Csehszlovákia és a Szovjetunió szakszervezeti szakértői vettek részt. a beszámoló nyomán megindult vitából kitűnt, hogy a szakszervezeteknek nagy feladatokat kell megoldaniuk a dolgozók kikapcsolódásának, üdülésének megszervezése, általában a szociális turizmus lebonyolítása területén. a kínáló lehetőségeket már eddig is kiaknázták: mindent elkövettek a szocialista országok és a kapitalista országok dolgozói közötti turistaforgalom kibontakoztatásáért.

a szakértői bizottság Giuseppe Casadeit, az olasz általános munkásszövetség /cgil/ képviselőjét választotta elnökévé. a bizottság úgy döntött, hogy 1964-ben negyedévenként tartja üléseit. /mti/

bb 74. vaszkó Erzsébet festőművész tárlata a Csók galériában

t if/tr szb fm

1964. május 22.

vaszkó Erzsébet festőművész alkotásaiból a képcsarnok vállalat rendezésében pénteken kiállítás nyílt a Váci utcai Csók István galériában.

a megnyitó ünnepségen dr. László Gyula egyetemi tanár mondott beszédet. a művésznő háromévtizedes munkásságát bemutató anyagban 35 pasztell- és olajfestmény, valamint 20 tus- és krétarajz, akvarell kép szerepel.

a tárlatot június 7-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

18.40/a

- 44 -

me

bb 75. a divsz felhívása a nemzetközi gyermeknap alkalmából

i bi/sk-lm sr

1964. május 22.

a demokratikus ifjúsági világszövetség budapesti működő titkársága felhívást tett közzé a közelgő nemzetközi gyermeknap alkalmából. június 1-én - hangzik a felhívás - minden gondolatunkkal, minden szeretetünkkel a gyermekekhez fordulunk, azokhoz, akik boldogan élnek és játszanak és azokhoz, akik itlünk, felnőttektől várják, hogy szebb életet biztosítsunk számukra. a gyermekeket illetően mindannyiunkat nagy felelősség terhel. mindaddig nem nyugodhatunk, amíg lesznek éhes és fázó gyermekek, akik nem részesülhetnek a kultúra és az oktatás gyümölcseiben, akiket az imperialisták által szított háborúk fenyegetnek.

- június 1-én mindenkit felszólítunk, akinek kedves a gyermekek élete, kövessen el mindent, hogy a gyermekek békében élhessenek, mindenük meglegyen, amire csak szükségük van, hogy az ENSZ közgyűlésének a gyermekek jogairól 1959-ben elfogadott nyilatkozata megvalósulhasson. harcoljunk együtt gyermekeink boldog és békés életéért, mindenütt a világon! - fejeződik be a divsz budapesti titkárságának felhívása. /mti/

-.-

bb 76. fogadás a vásár svájci pavilonjában

t sz/tm-lm la

1964. május 22.

pénteken este a vásár svájci pavilonjában dr. Adelbert Koch nagykövet fogadást adott abból az alkalomból, hogy svájci hivatalosan önálló pavilonnal első alkalommal vesz részt a budapesti nemzetközi vásáron. a fogadáson megjelent darvas László külkereskedelmi miniszterhelyettes, Beck István nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, Kallós Ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke és dr. Vitéz András vásárigazgató. résztvett a fogadáson a politikai, gazdasági élet számos képviselője. ott volt a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több tagja.

a vendégeket dr. Adelbert Koch nagykövet üdvözölte és pohárköszöntőjében hangsúlyozta:

- a bnv megrendezése valóban mesterei és örülök, hogy a svájci cégek is bemutathatják itt exportcikkeiket. bizonyos vagyok abban, hogy a vásáron létrejövő kapcsolatok a svájci és a magyar gazdasági élet számára egyaránt előnyösek lesznek. /mti/

-.-

19.05/a

- 45 -

me

bb 77. debreceni írók, költők baráti találkozója körös-vidéki olvasókkal

vid/j/s fm 1964. május 22.

a tit békés megyei elnökségének rendezésében az ünnepi könyvhét előestéjén, pénteken békéscsabán író-olvasó találkozót rendeztek, amelyre debrecenből érkeztek írók és költők. előlelt a tit értelmiségi klubjában békés megyei írókkal, költőkkel, újságírókkal találkoztak a vendégek. este ugyancsak a tit klubban jól sikerült író-olvasó találkozó volt, amelyen az „alföld” című irodalmi folyóirat munkatársai olvastak fel műveikből. /mti /

--

bb 78. a könyvek és én - irodalmi est az ünnepi könyvhét alkalmából

t fe/tr/s fm 1964. május 22.

a fővárosi tanács népművelési osztálya és az irodalmi színpad az ünnepi könyvhét alkalmából pénteken „a könyvek és én” címmel irodalmi estet rendezett. barabás tibor, kossuth-díjas író tartott bevezetőt. a műsorban - amelyet szécsi lajos szerkesztett és rendezett - versek, megzenésített költemények, novellák és drámarészletek hangzottak el. közreműködött többek között pécsi sándor, ungvári lászló, neményi lili, keres emil, kohut magda, jancsó adrienne, zongorán kísért szenthelyi judit. /mti /

--

bb 79.,, imádok férjhez menni,, - somerset maugham zenés vígjátékának bemutatója a józsef attila színházban

t fe/lk/s fm 1964. május 22.

a józsef attila színházban pénteken tartották az évad utolsó bemutatóját: somerset maugham „imádok férjhez menni” című zenés vígjátékát adták elő, amelyet nemes lászló fordított magyarra, a verseket szenes iván írta, a zenét nádas gábor komponálta. a zenés-táncos vígjáték főbb szerepeit váradi hédi mint vendég, bodrogi gyula, darvas iván és horváth gyula alakította. a diszleteket neógrády miklós, a jelmezeket schaeffer judit tervezte. a darabot benedek árpád rendezte. /mti /

--

19.23/a

- 46 -

Ne

bb 80. a „Lear király”, felújítása a nemzeti színházban

t fe/tr szb fm 1964. május 22.

a nemzeti színház pénteken bemutatta shakespeare: Lear király című háromfelvonásos tragédiája felújítását vörösmarty mihály fordításában. a darab címszerepét básti lajos, kent grófot sinkovits imre, gloster grófot major tamás, edmundot kállai ferenc, Lear leányait máthé erzsi, berek katalin és törőcsik mari, a bolondot kálmán györgy alakította. a diszleteket josef svoboda, a prágai nemzeti színház diszlettervezője, a jelmezeket vágó nelli tervezte. a nagy tetszéssel fogadott előadást marton endre rendezte. /mti /

--

bb 81. makarenko emlékest

t vt/sk szb sr 1964. május 22.

makarenko halálának 25. évfordulója alkalmából az építők rózsza ferenc művelődési házában kongresszusi termében pénteken emlékestet rendezett a pedagógusok szakszervezete, a művelődésügyi minisztérium, a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar tudományos akadémia pedagógiai bizottsága.

makoldi mihályné kossuth-díjas, a pedagógusok szakszervezete elnökének megnyitó szavai után dr. nagy sándor egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem neveléstudományi tanszékének vezetője ünnepi beszédében többek között hangoztatta:

- arra az emberre emlékezünk, akinek munkája nyomán fiatalok ezrei váltak a szocialista társadalom alkotó tagjaivá, aki a marxista-leninista szellemű pedagógia nemzetközileg is elismert művelője volt. a nagy októberi szocialista forradalom nyitotta meg számára az igazi lehetőséget, hogy kibontakoztassa alkotó egyéniségét, pedagógiai zsenialitását. makarenko életművében és irodalmi alkotásaiban a közösségi nevelés pedagógiája, mint az új pedagógia lényegének megjelenése, igen gazdag tapasztalatok és differenciált tételek hosszú sorában áll előttünk. kimerithetetlen források ezek, amelyekhez újra és újra visszatérni a mi szocialista társadalmunk minden nevelőjének megtisztelő kötelessége, s ugyanakkor nagy kiváltsága is.

- a megemlékezésnek legigazibb és legméltóbb módja makarenkoról csakis az lehet, ha fokozottabban előmozdítjuk páratlan értékű pedagógiai örökségének felhasználását napjaink pedagógiai gyakorlatában, - mondotta.

felszólalt az emlékestén sz. a. kalabalin, makarenko volt tanítványa is, aki az évforduló alkalmából érkezett hazánkba a szovjetunióból.

az ünnepi est nagyszerű műsorral zárult: közreműködött keres emil, a thália színház igazgatója, valamint a budapesti pedagógusok központi énekkara és szimfónikus zenekara. /mti /

--

19.30/a

- 47 -

Ne

bb 82. időjárásjelentés

hné szb la

1964. május 22.

a meteorológiai intézet jelenti május 22-én, pénteken este 19 órakor:

a hőmérséklet kissé emelkedik

várható időjárás szombaton estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványos esők, helyenkint zivatar, mérsékelt szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet: szombaton 17-20 fok között. /mti/

--

hb 83. jugoszláv kulturális kormánydelegáció látogatása magyarországon

t áe/hné szb la

1964. május 22.

ilku pál művelődésügyi miniszter meghívására pénteken hazánkba érkezett janez vipotnik, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács tagja, az oktatási és kulturális ügyek vezetője, kíséretében van radomir radujkov, a vajdasági végrehajtó tanács tagja, valamint filipovics morjan főtanácsos.

a vendégek egyhetes magyarországi tartózkodásuk során hazánk kulturális és oktatási életével kívánnak megismerkedni. /mti/

--

bb 84. fogadás a budapesti nemzetközi vásár indiai pavilonjában

t nbj néns szb la

1964. május 22.

pénteken este fogadás volt a budapesti nemzetközi vásár indiai pavilonjában. a vendégeket s. venkataraman, a budapesti nagykövetség ideiglenes ügyvivője fogadta.

megjelent a fogadáson szarka károly külügyminiszterhelyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, továbbá a diplomáciai képviselők több tagja és a budapesti nemzetközi vásár pavilonjainak igazgatói. /mti/

--

20.07/a

- 48 -

kle

bb 85. tapasztalatcsere dunaujvárosban

vid hné szb la

1964. május 22.

pénteken délután ért véget a dunai vasműben az a háromnapos tapasztalatcsere-látogatás és megbeszélés, amelyen a kohászati üzemek szakszervezeti bizottságainak vezetői, termelési felelősei vettek részt. többek között a szocialista brigádverseny továbbfejlesztésének módszereiről is tanácskoztak és számos javaslatot fogadtak el. /mti/

--

bb 86. ünnepi műsor a dunai vasmű szocialista brigádjai tiszteletére

vid hné szb la

1964. május 22.

pénteken este a dunaujvárosi bartók béla művelődési házban a dunai vasmű népi táncgyűjtése a városi központi énekkar és a városi szimfonikus zenekar közreműködésével ünnepi műsort adott a kohászati kombinát szocialista brigádjai tiszteletére. a műsor több száma bemutató volt. a tánckar most adta elő először péterfi sándor két táncjátékát, a „hős,-t és a „május,-t, a központi énekkar pedig székely istván zeneiskolai igazgató „pentelei népdalok,, című népdalgyűjtését. /mti/

--

bb 87. sergio liberovici előadása a zeneművészek házában

t ol/hné szb la

1964. május 22.

pénteken este a zeneművészek házában együttes ülést tartott a magyar zeneművészek szövetségének zenetudományi és tömegzenei szakosztálya. az ülésen sergio liberovici, a hazánkban tartózkodó népszerű olasz zeneszerző és zenetudós ismertette az olasz politikai dal új irányzatait. liberovici, aki a kki vendégeként érkezett hazánkba, mellett hogy számos tömegdal, szinpadai és filmzene szerzője és már operát is írt, főleg az olasz és spanyol munkás- és politikai tömegdalok tanulmányozója. /mti/

--

20.35/e

- 49 -

kle

bb 88. hazaérkezett a földművelésszövetkezeti küldöttség jugoszláviából

i n n é s z b l a

1964. május 22.

tiznapos jugoszláviai tartózkodás után hazaérkezett az a földművelésszövetkezeti küldöttség, amely panák lászlónak, a szövetség elnökhelyettesének vezetésével tartózkodott a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban. a delegáció részt vett az újvidéki mezőgazdasági kiállításon és a jugoszláv szövetségi tanács vendégeként tanulmányozta a jugoszláv szövetségi mozgalmat. /mti/

-. -

22.00/e

- v é g e -

- 50 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 160 400, 160 400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. május 23.

bb 1. chevalier-est a rádióban

i s/gg/s fm

1964. május 23.

a magyar rádió június 6-án műsorral köszönti maurice chevaliert 75. születésnapja alkalmából. az adást a jólismert francia szanzonek sacha distel állította össze. vele „lapozgatja„ a szerkesztő chevalier fényképalbumát és eleveníti fel egy gazdag művészpálya emlékeit, természetesen muzsikával. az összeállításból a születésnap meglepetések sem maradhatnak el. ezeket a világ legismertebb énekesei és filmsztárjai nyújtják át az ünnepeltnek egy dallal együtt. a műsorban többek között hallhatjuk marlene dietrich-t, john hallidayt, petula clarkot, sammy davist, brigitte bardot-t és charles aznavourt./mti/

-. -

bb 2., párizs fia dalol,, -,, rőszeláng,,-,, mozgó világ,, -,, ki a tettes?,, - az irodalmi színpad műsortervéből

i fe/sk/s fm

1964. május 23.

az irodalmi színpad vezetősége elkészítette az 1964/65-ös évad műsortervét, amely számos meglepetést és élményt nyújtó előadást ígér a költészet kedvelőinek. a „költők az aszfalton,, avagy a „parizs fia dalol,, című műsorban versek, szanzonek hangzanak el párizsról, kozma józsef zenéjével. „rőszeláng,, a címe a világgöltészet legszebb balladáiból összeállított előadásnak. villon, wilde, schiller, puskin, arany, blok, whitman, wolker, lorca, és aragon műveit tolmácsolják népszerű előadóművészeink. a világ békéjéért, az elnyomott népek felszabadításáért küzdő ember hangja szólal meg a „mozgó világ,, címmel meghirdetett műsorban. ebben a mai magyar költészet terméséből költői párbeszéd formájában, életünk fény - és árnyoldalát világítják meg a rimek.

a jövő évadban is folytatják az idén nagy sikert aratott drámai miniatűröket, amelyeket azonban ezúttal külföldi színpadi és drámai költeményekből állítanak össze. három új magyar költői oratórium is szerepel az irodalmi színpad műsortervében.

/folyt.köv./

- 1 -

KR